

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни — 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

«НИЯТИМ ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ БЎЛИШ...»

Ғиждуюннинг Қорахони қишлоғи-лик Акмал Зоиров бағрига маҳкам босиб турган фарзандлари сингари яқиндагина бола эди... Акмал тезда кўзга ташланди. Аввал тўйларда, сўнг туман, вилоят мусобақаларида тенгқурлари устидан ғолиб чиқиб, “Акмал полвон” деб ном олди. Шу-шу, омад кулиб боқдимиз ёки машҳур Барно полвоннинг назарига тушганлиги боисми, кетма-кет ғалабалар, увонлар, олқишларга унга ҳамроҳ бўлди...

Акмал Зоиров самбо ва миллий кураш бўйича Ўзбекистон чемпиони. Ўрта Осиё Республикалари ва Қозоғистон биринчилиги учун (миллий кураш бўйича) ўтказилган чемпионат ғолиби. Миллий кураш бўйича Ўзбекистон спартакиадаси (86 кг вазнда) чемпиони.

- Ниятим, жаҳон чемпиони бўлиш, менга ишонган устозларим Барно Жўраев, ахам Даврон полвон ва мухлисларимни хурсанд қилиш. Насиб этса, бу кунга ҳам яқин қолди, - дейди Акмал Зоиров.

Ражаббой РАУПОВ

ВАТАН ТАҚДИРИ - БИЗНИНГ ТАҚДИРИМИЗ

Янги аср Ўзбекистон учун, ўзбек халқи учун янги жараёнлар, янги зафарлар ҳамда оламшумул ўзгаришлар даври бўлади. Энг муҳими, биз янги асрни янгича фикрлайдиган, дунёқарашни кенг одамлар сифатида қарши олдик. Буларнинг барчаси истиқлол туйғулари.

Шўролар ҳокимияти даврида ўзбек халқи ўз юртида ҳақоратланди, таққирланди. Халқ миллат дарди ҳақида гапиришга журъат этолмасди. Миллат дарди билан яшаган, Ватан тақдирини ўйлаб, истиқлолни деб қурбон бўлганлар оз бўлганими? Тарихимиз саҳифаларида ўчмас из қолдирган Қодирий, Чўлпон, Фитрату Носирлар эркин ҳаёт, озод Ватан орзуси учун жон берган эди-ку! Уларнинг гуноҳи нима эди?! Уларнинг айби ўз қорнини эмас, эл-юрт дардини ўйлаганими, ёки ўз Ватанини озод қиришни истаганими?! Аммо бешафқат Шўро ҳокимияти уларни истеъдод деб аяб ўтирмади, бегуноҳ деб ўйламади. Бироқ ўзбеклар бир умр ҳақорат тақдир остида яшай оладиган халқ эмас, ўзбеклар ўзига беклар.

Зулмат қаъридан офтоб чиқиб келди. Ҳамма ёқ нурга, ёғдуга тўлиб кетди. Бу ҳодиса 1991 йил 31 август куни, яъни Ўзбекистон мустақил республика деб эълон қилинган кунда содир бўлди. Зини кўрмай, зулмат қаърида яшаётган халқ эдик биз. Бир зиё дилларимизни нурга тўлдирди. Бу

истиқлол нури бўлди. Биз ўзлигимизни, ўзбеклигимизни англай бошладик. Миллий мафкура, миллий истиқлол деган муқаддас тушунчалар нафақат тилимизда, дилимизда ҳам пайдо бўлди. Онгимиз, шууримиз ойдинлашди. Биз истиқлол нима эканини, мустақиллик нима эканини қалбдан ҳис эта бошладик.

Менинг фикримча, **Газетхон минбари** мустақиллик бир томондан, Оллоҳнинг инояти бўлса, бир томондан, юртбошимиз И. А. Каримовнинг ҳаракатлари, ёниб-қуйишларининг самараси бўлди. “Юртим деб, элим деб ёниб яшаш керак”, - деган сўзлари юртбошимизнинг ўзлари учун қонун бўлиб хизмат қилмоқда. У кишининг қилаётган ҳар бир ишлари халқ манфаати, юрт равнақи учун бўла-япти.

Истиқлол насиб этгач, юртимизда қанчадан-қанча ўзгаришлар содир бўлди. Қайси бир соҳани олиб қараманг, барчасида мустақиллик ўз изини қолдираётганини сезиш мумкин. Мустақил юртининг фуқаролари мустақил фикрлай олишлари керак-да!

Собиқ тузум даврида оёқости қилиб келинган динимизнинг тикланиши ҳар биримиз учун қувончли бўлгани сир эмас. Эътиқоди бўлмаган кишидан яхшилиқ кутиб бўлмаганидек, эътиқоди йўқ халқнинг таназулга юз тутуши аниқ. Оллоҳга минг бор шукрки, эътиқод эркинлиги, виждон эркинли-

ги бош қомусимиз - Конституция-ямизда қафолатлаб қўйилди.

Ҳуқуқий демократик жамият куриш йўлидан бораётган давлатимизда жуда кўп ишлар амалга оширилди. Бу ишларнинг аксари шаҳсан юртбошимизнинг ташаббуслари билан қилинмоқда. Айниқса, келажак авлодга қилаётган гамхўрликлари таҳсинга сазо-вор. 2001 йилнинг “Оналар ва болалар йили” деб эълон қилиниши ҳам сўзимизга исбот бўла олади. Соғлом авлодни тарбиялаш давлат аҳамиятига молик бўлган муҳим масаладир. Ҳам жисмонан, ҳам маънан баркамол инсонларгина жамиятга, давлатга фойда келтиради.

Еш истеъдодларни рағбатлантириш, уларга моддий, маънавий ёрдам бериш давлатимиз олиб бораётган сиёсатнинг олижаноб мақсадларидан бирига айланди. “Зулфия”, “Нихол”, “Офарин”, “Замин юлдузлари” мукофотлари ижод аҳлига куч, мадад ва ишонч бағишлади.

Ватан тақдирини - бизнинг тақдиримиз. Ахир бизнинг ҳар биримиз юрт тақдирини учун масъулмиз. Ана шу масъулиятни ҳис этган ҳолда, ҳар биримиз Ватан равнақи йўлида фидокорона меҳнат қилсак, юрт фаровон, халқ бахтиёр бўлади. Фидойи инсонларни асраш бизнинг бурчимиздир. Демак, давлатимиз Президенти - Ислам Каримовни

асраш бизнинг бурчимиз. Чунки Президентимиз Ўзбекистонни тараққий эттириш ҳамда халқнинг осойишта, фаровон ҳаёт кечириши учун жуда кўп ишлар қилдилар. Фидойиликни биз шу кишидан ўрганганимиз лозим. Ахир биз ҳаммамиз Ватанимизни жондан ортиқ севаимиз-ку! Ватанга бўлган муҳаббат ҳар биримизни фидойи бўлишга ундайди-ку!

Ватанни севиш иймондандир. Иймони-га гард кўндирмай яшаган инсон саодатга эришишини биз яхши биламиз. Шундай саодатманд кишилардан бири юртбошимиз деб биламан. Мен у кишига Аллоҳдан мадад, куч-қувват сўрайман.

Истиқлол куёши порлаб нур сочар, Бизни саодатга чорлаб нур сочар, Жаҳон энди бизга бағрини очар, Соя солмас қора булут куёшимизга, Аллоҳ мадад берсин юртбошимизга.

Аждодларим кўролмаган эркин кўрдим, Ўз номига эга бўлган бекни кўрдим, Ўзбеклигин англаган ўзбекни кўрдим. Шерик бўлмас “хўжайинлар” ошимизга, Аллоҳ мадад берсин юртбошимизга.

Ватан ишқин энди кўркмай куйлаймиз, Миллат дея ёниб-ёниб сўйлаймиз, Юрт тақдирин яқдил бўлиб ўйлаймиз, Бахт куши мангу кўнган бошимизга, Аллоҳ мадад берсин юртбошимизга.

Комила НОСИРОВА,
Тошкент шаҳридаги
1-бизнес мактаб ўқувчиси

КЕЛАЖАК БУГУНДАН БОШЛАНАДИ

Хўш, «Соғлом авлод йили» Давлат дастурида кўрсатилган йўналишлар Болалар жамғармалари фаолиятида қандай ақс этди? «Оналар ва болалар йили» да жамғарма қандай ишлари амалга оширмоқчи? Бу ҳақда Тошкент вилояти Болалар жамғармаси раиси Хушноза АСЛАНОВА шундай ҳикоя қилади:

Фарзандларимизни ҳар томонлама соғлом, баркамол қилиб тарбиялаш долзарб вазифаларимиздан ҳисобланади. Шундан келиб чиққан ҳолда жамғарманинг асосий фаолияти ҳам оила, оналик ва болаликни ижтимоий, иқтисодий ва ҳуқуқий муҳофаза қилишга қаратилади.

Фарзандларимизнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш бугунги куннинг долзарб муаммоларидан бири. Вилоят Болалар жамғармаси томонидан Зангиота туманида ўтказилган Халқаро Болалар ҳуқуқлари Конвенцияси тренинги шу масалани илгартирди. Тренингда Тошкент вилоятининг 40дан зиёд мактаб директорлари иштирок этди. Йигилиш қатнашчиларига ЮНИСЕФнинг Халқаро Болалар ҳуқуқлари Конвенцияси материаллари топширилди. Кечада иштирок этган болажонларга эса

“Биз «Соғлом авлод йили» деб номланган 2000 йил мобайнида қилган барча эзгу ва савобли ишларимизни янги йилда ҳам давом эттиришимиз зарур”.

Ислом КАРИМОВ

“Буни сен билишинг керак” деб номланган болалар ҳуқуқлари ҳақидаги махсус буклетлар ҳада этилди. Худди шундай тренинг-семинар Республика Болалар жамғармаси билан ҳамкорликда Бустонлик туманидаги “Гўзал” оромгоҳида ҳам ўтказилди. Болалар ҳуқуқий саводхонлигини ошириш мақсадида ўтказилган бу семинар қизиқарли ўйин тарзида ташкил этилди.

Жамғармаимизнинг муҳим йўналишларидан яна бири болалар саломатлигини мустаҳкамлаш, уларнинг баркамол бўлиб вояга етишини таъминлаш, шунингдек, туғма ногирон болаларга ҳар томонлама меҳру-мурувват ва савобли кўрсатишдан иборат. Бу боғида Тошкент вилояти Болалар жамғармаси Чирчиқ шаҳар бўлими томонидан амалга оширилган ишлар диққатга сазовор. Жумладан, “Осиё маданияти ва ривожланиш институти” билан ҳамкорликда АҚШ ва Жанубий Кореядан келган шифокорлар ёрдамида ҳар ойда 10-12 нафар бола бепул тиббий кўриқдан ўтказилди, кам таъминланган оилалар ва болалар дори-дармон билан таъминланди, лозим бўлган ҳолларда бепул жарроҳлик ишлари қилинди. Урта Чирчиқ тумани Охунбоев жамоа хўжалигида Болалар кўнига бағишлаб ўтказилган тадбирда вилоятнинг 21 шаҳар ва туманларидан 250 дан зиёд болалар тақдирини кўриб, катта байрам кечаси уюштирилди. Кечага ташриф буюрган Республика Кўғирчоқ театри жамоаси ўзининг қизиқарли сахна кўринишлари билан кичкинтойлар қалбига олам-олам завқ улашди. Май ойида “Соғлом авлод”

жамғармаси томонидан Бекобод тумани ва Янгийўл шаҳрида уюштирилган тадбирларда вилоят Болалар жамғармаси ҳам фаол иштирок этиб, 50 дан ортиқ болага жамғарманинг эсдалик совгалари тақдим этилди.

Тошкент вилояти Болалар жамғармаси ЮНИСЕФ билан ҳамкорликда Янгийўл шаҳрида қизиқарли учрашув ташкил қилди. Учрашувдан кўзланган мақсад, йод моддасининг етишмаслиги оқибатида болалар организмида бўқоқ касаллигининг кўпайиб бораётгани ва камқонликка қарши кураш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш эди. Учрашув натижаси беасамар кетмади: Янгийўл ун заводида урни темир моддаси билан бойтадиган замонавий ускуна, туз қадқоқлаш корхонасига эса йод туйиш ускуналари ўрнатиш масалалари ижобий ҳал этилиб, бу хайрли ишлар ЮНИСЕФ ҳомийлигида амалга оширилди.

Болалар-бизнинг келажагимиз. Бугун амалга ошираётган ҳар бир ишимиз эртанги кунимиз нурафшон бўлиши учун, асримиз янги авлодларнинг соғлом бўлиб вояга етишлари учун хизмат қилади.

Фарида ТОҲИРОВА
ёзиб олди

ФАРЗАНДАРИМИЗ ЭЪТИБОРЛИ ВА ГАМХҲҮР БЎЛИШСИН

Жамият ҳаётининг мезони бўлган Конституцияни ҳуқуқ ва ҳар томонлама ўрганишимиз, унинг маъносига етиб бориб, амалий ҳаётимизнинг доимий қўлланмасига айлантиришимиз даркор.

Ислом КАРИМОВ

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 66-моддасида белгиланишича: “Вояга етган, меҳнатга лаёқатли фарзандлар ўз ота-оналари ҳақида гамхўрлик қилишга мажбурдирлар”.

Ушбу қоидада фарзандларнинг ўз ота-оналари олдидаги мажбуриятлари аниқ ва лўнда белгиланган ва бу бурчининг энг асосий мазмуни: ота-оналарга гамхўрлик қилиш лозимлиги ҳақида уқдирилган. Ота-оналарнинг фарзандлари олдидаги ҳақлари ҳуқуқий кафолатланган. Дарҳақиқат, ота-она ўз фарзанди учун қалб кўрини, кўз нуруни сарф этиб, керак бўлса жонини беришга тайёр турганида, фарзанднинг эътиборсизлиги кечириб бўлмас ҳолдир. Баъзан маҳалламизда, қавму-қариндошлар орасида фарзандлари мустақил оилалар бўлиб, топармон, тутармон бўлганларида ота-онасига эътиборсизлик қилиб, уларнинг кўзларидан нур, белларидан қувват кетганида ёлғиз ташлаб қўйганларининг гувоҳи бўлаемиз. Бундай ота-оналардан ёрдамимизни аямаймиз. Бундай фарзандларни жамоатчилик олдида муҳокама қилаемиз. Конституцияимизнинг ушбу моддаси эса бу муҳокамаимизда ҳуқуқий асос бўлади.

Конституция моддасидаги “вояга етган” ва “меҳнатга лаёқатли” иборалари диққатимизни тортади. Ҳақиқатан, ота-онага эътиборли бўлиш ва гамхўрлик қилиш учун фарзанд энг аввал вояга етган, ақлу ҳушини йиққан, оқ-қорани танийдиган бўлиши керак. Айни вақтда қўлидан иш келадиган, маълум бир касбини, ҳунарни эгаллаган ҳамда соғлом бўлиши керак. Агар Конституция моддасида юқоридаги қоидалар киритилмаганда, баъзи ота-оналар томонидан меҳнатга лаёқати бўлмаган фарзандларидан гамхўрликни қутиб, уларга нисбатан зулм ва адолатсизликлар содир этишлари мумкин эди.

Агар ота-оналарнинг вояга етган, меҳнатга лаёқатли фарзандлари бўлмаса, бундай шароити вазифани бажаришга вояга етмаган фарзандларини ҳам жалб этиши мумкин. Масалан, дорихонадан дори олиб келиш, майда маиший битимлар тузиш ва бошқалар.

Фозил ОТАХҲАЕВ,
Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, юридик фанлар номзоди, доцент

ИЗЛАГАН ИМКОН ТОПАДИ...

- Мухлисларимизга ўзингиз ва жамият фаолияти ҳақида гапириб берсангиз, - дея мурожаат қилди Тошкент чинни заводи хиссадорлик жамиятининг бадий лабораторияси бошлиғи Р. МАВЛОНОВАГА.

Урта мактабни битирган, Тошкент шаҳар чинни заводида ишга келдим. Болалигимдан рассомлик ва ҳайкалтарошликка қизиқардим. Юрагимдаги иштиёқ сабаб бўлибми, ишга тезда кўникиб кетдим. Тинмай ўз устимда ишладим. Оила кўрдим. Тўрт нафар фарзандга она, беш нафар набирара буви бўлдим. Меҳнатим ораксидан оддий цех бошлиғи даражасидан лаборатория бошлиғи лавозимигача кўтарилдим. Умримнинг 36 йили шу даргоҳда кечди. 1996 йилда завод хиссадорлик жамиятига

айлантирилди. Ҳозирги кунда жамиятимизда 1500 дан зиёд киши меҳнат қилади.

- Ҳар гал Тошкент чойнак-пиёласига кўзим тушганида халқимизнинг асл феъли ёдимга тушади...

Дарҳақиқат, дунёнинг бирор бурчида ўзбек халқидек бағрикенг, очикқўнғил ва андишали халқ бўлмаса керак. Халқимиз қон-қонига сингиб кетган бу камтаринлик ҳатто унинг ишлаб чиқариш соҳаси-амалий

Яхшилардан сўз очдик

санъат асарларида ҳам ўз ифодасини тоғани кўпчилики ҳайратга солиши шубҳасиз. Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, Мустақиллик қўлга киритилгандан буён жамиятимиз иш услуби ҳам тубдан ўзгарди. Шу чоққача бир қолипда ишлаб чиқарилаётган чинни буюмлар, чойнак-пиёла

тўпламлари, лаган ва косаларга безак беришда халқимизнинг миллий руҳини сингдириш устида иш олиб бордик. Бугунги кунда жамиятимиз аъзолари 17 хилдан зиёд турда чинни буюмлар ишлаб чиқармоқда. “Алишер Навоий”, “Амир Темуру”, “Бобур”, “Жанона”, “Гулчашма”, “Таваллуд”, “Хумо” деб номланган чинни буюмларимиз айниқса харидордир. Бу чиниларнинг кўпчилиги қисми ҳозирги кунда қатор мамлакатларга экспорт қилинмоқда.

Ишлаб чиқариш маҳсулдорлигини оширишда М.Обидова, М. Катепникова, Б. Бойназарова, Ҳ. Йўлдошева, Я. Саидахмедовалар жонбозлик кўрсатишмоқда. Корхонаимизда ҳалло меҳнати билан эл орасида хурмат-эътибор қозониб келаётган бундай ходимларимиз ниҳоятда кўп.

Сўхбатдош: Мухтор БЕК

АБУЛҚОСИМНИ ДУО ҚИЛИШДИ

Абулқосим Сурхондарё вилоятининг Узун туманидан. У замоннинг зайлига қараб иш тутди. Мустақиллик берган имкониятдан фойдаланиб ўзини тадбиркорликда синаб кўрмоқчи бўлди. Пойтахтга кўчиб бориб, шахсий дўкон очиб тижорат билан шуғулланади.

Абулқосим шаҳарда турса-да, қишлоқ одамларини соғиниб яшайди. Уларга ёрдамим тегса дейди.

Утган йили қишлоққа келганида кам таъминланган, кўп болали оилаларга 50 минг сўмдан кўпроқ хайр-эхсон кўрсатиб халқнинг дуосини олган эди. Яқинда Абулқосим ўз шахсий жамғармасидан 100 минг сўм пулни маҳалла фуқаролар йиғини раиси Аҳмад Очилдиевга берди. Маҳалла оқсоқоли шу куннинг ўзидаёқ ўнга кам таъминланган оилага ўн минг сўмдан пул тарқатиб чиқди. Моддий ёрдамга эга бўлганлар-ку майли, бундай савоҳатпешаликни эшитган бошқа ҳамкишлоқлар ҳам Абулқосимнинг давлати зиёда

ГРАНТЛАР ЭГАЛАРИГА ТОПШИРИЛДИ

Тошкентдаги “Шератон” муҳомхонасида Япония ҳукуматининг кичик миқёсдаги лойиҳалар учун бегараз ёрдам йўналиши бўйича грант шартномаларини имзолаш маросими ўтказилди. Ушбу шартномаларга кўра, грантлар “Шифохоналарни замонавий тиббиёт ускуналари билан жиҳозлаш” лойиҳаси бўйича Бекобод шаҳридаги Марказий шаҳар шифохонасига, “Мактабга ускуналар сотиб олиш” лойиҳаси бўйича эса Андижон, Наманган вилоятлари ва Чирчиқ шаҳридаги мактабларга берилди.

Япониянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Кёко Накаяманнинг маълум қилишича, ажратилган грант шартномаларининг умумий қиймати 188 минг АҚШ долларини ташкил этди.

Ўзбекистонда “Оналар ва болалар йили” деб эълон қилинган 2001 йилда солиққни

муҳофаза қилиш ва таълим тизимини яхшилашга оз бўлса-да ўз уллуғимизни қўшаётганимиздан бағоят хурсандимиз, - деди у. Япония ва Ўзбекистон ўртасидаги муносабатлар жадал ривожланган бир пайтда, худудларда бундай лойиҳаларнинг амалга оширилиши турли соҳаларга икки томонлама алоқаларни янада чуқурлаштиришга хизмат қилади.

Бекободдаги шифохона ва вилоятлардаги олтинта мактабга тақдим этилган грантлар фарзандларимизнинг таълим олишида ва шифокорлар ёрдамини тақомиллаштиришда катта кўмак бўлишига ишонч билан қўйилди.

Вазирнинг таъкидлашича, Япония ҳукумати бир неча марта Ўзбекистондаги шифохона ва тиббий марказларга бегараз ёрдам қўрсатган бўлиб, улар асосан оналар ва

болаларни муҳофаза қилишга йўналтирилган. Грант бўйича олинган замонавий ташхис қўйиш ва даволаш ускуналаридан республикадаги кўпгина шошилинч ёрдам тиббий марказларида сармалари фойдаланилган. Мана, бугун ҳам Бекобод шаҳар шифохонасига 50 минг АҚШ доллари миқдорига ускуна тақдим этилди. Бу янада сифатли хизмат кўрсатиш имконини беради. Шунингдек, вазирнинг маълум қилишича, Япония ҳукумати шошилинч ёрдам қўрсатиш Миллий маркази учун замонавий ташхис қўйиш ускуналарини сотиб олишга 9 миллион АҚШ доллари атрофида грант ажратилган.

Утган олти йил мобайнида Япония ҳукумати бегараз ёрдам дастури доирасида Ўзбекистонга 85 миллион АҚШ доллари миқдорига маблағ ажратди.

Ёшлик - сенинг баҳоринг. Бу фаслда чиройинг етук, ақлинг гўр бўлади. Аммо кузининг тўкин ёки гариб келиши баҳорингга боғлиқ эканлигини унутма! «Ёшлиқда киши хато қилади-да» деб қутуладан дема! Чунки қилаётган ишининг номаъқуллигини билиб турдингми, тамом, шайтонга кулоқ солганинг шу! Ва умрининг қайсидир фаслида бунга албатта жавоб беришингни ёдингдда тут. Ҳаётимиздаги жами катта-кичик жараёнлар мутаносиблик ичра яшайди: офтоб урмаслиги учун дўппи киямиз, тикон кирмаслиги, совуқ тегмаслиги учун пойфазалда юрамиз. Меъдамиз ишдан чиқмаслиги учун тишни яратиб қўйибди, яхши-ёмонни ажратиш учун ҳушни, ... ва ҳоказо! Киши юрагига эҳтирос тушиб мувозанатдан чиқса, мутаносибликдан чекинса, дарҳол муҳаббатга тўнкайди. «Ахир бу севги-ку, менда гўнҳок йўқ», - дея ёқасини чок этади. Ҳўш, ишқ ўзи қай тусда бўлади? Ошиқликнинг қандай белгилари бор?

Навоий ҳазратлари ёздадилар:
Ошиқ они билки, эрур дарднок,
Ҳам тилу, ҳам кўнглию,
ҳам кўзи пок.

Келинг, шу мисраларнинг қатига кириб кўрайлик. Кишига ҳақиқий ишқ келса, худди бемор каби ҳазин, ўйчан бўлиб қолади. Овози шикаста тортиб, феъли халимлашади. Ўзи билан ўзи гаплашиб, куню-тунни дилида ёрғига ёлбориш билан кечада. Ошиқнинг суврати шу.

«Тили пок» деган надири? Ишққа йўлиққан одам ёлгон гапиролмай қолади, мактанмайди. Қаттиқ гапи билан бировга озор бермайди, яхши-ёмонни ғийбат қилмай қўяди. Кимсанинг сирини кимсага етказмайди. Тили поклик шу. Агар шу ишларнинг тескарисини қилаётган бўлса, билингки, ҳали унга муҳаббат келмади.

ИШҚ РАНГИ

«Кўнгли поклик» надири? Ҳақиқий ошиқ бировга ҳасад қилмайди, гина сақламайди, қасд олмайди. Суйган кишичи деб ранги сарғайиб, дили пора бўлса ҳам, тилга чиқариб ноўрин рашқ қилмайди. Бу ёқдан севги ихзор қилиб, бу ёқдан тинмай гумон қилаяти, бировдан ўч олиб, бировнинг ютуғидан кўкариб юрибди, билингки, ҳали унга муҳаббат келмади!

Кўнгли покликнинг яна бир кўриниши - таъма қилмасликдир. Суйганимга етишим шарт дейилган жойда муҳаббат йўқ! Ошиқлик туфайли инсонга қоладиган энг катта манфаат ишқдир, ишқнинг ўзидир! Шу ишқ боис тилинг тозаланди, дилинг тозаланди, бундан ортиқ мукофот бўладими? Бу деган сўз - бу феъл билан бир умр барака топасан, ҳеч борада камлик кўрмайсан дегани! Бу дегани қалбинга қуёш кирди, энди умр бўйи жис-

мингда бодом гуллаиди, томирларинг аро «Чўли ироқ» янграйверади, энди ҳеч зериқмайсан - юрагининг булбули сайрайверади дегани!

Шоир айтган «кўзи поклик» надири? Тилу дилинг бузилишига сабаб бўладиган асосий нарса кўзнинг нопоклигидир! Агар кўз шайтонга бой берилмаса, дунёнинг энг гўзал ранглари билан таништирувчи устози аввал удир. Кўз тафаккурга озук узатади, тафаккур кўнглини уйғотади, қарабсизки, фаолият бошланади. Пок фаолият яратувчи кўз пок кўздир. Ра-сууллоҳ с.а.в.га келган биринчи илоҳий ваҳийнинг биринчи сўзи ҳам «Ўқи!» каломни бўлганини яхши биласиз. Илм ўқиган кўз - пок кўз. Ҳунар ўрганишга нур тўққан кўз. Атрофга, одамларга яхши ният билан қараган, уларнинг ҳеҳрасидан яхшилик қидирадиган, бировнинг гамига ўзи ҳам йиғлаб, кўнглини ҳам бўзлатадиган кўз - пок кўз. Рўбарўсидаги одамни Офтоб билиб, унинг юзига тик қаролмай турган кўз - пок кўз.

Зинонинг аввали кўздан бошланади. Қайсики кўзда ҳаё йўқдир, зинокашдир! Қайсики кўз учраган ҳеҳрага нафс билан боқса, зинокашдир! Зинокаш эса ҳеҳрачон ошиқ бўлмас, унга муҳаббат келмас, Ишқ ундан ҳазар қилгай!

Турсуной СОДИҚОВА

ЯХШИЛИГИНГ ЎЗИНГА ҚАЙТАДИ

Она қизим, бир сарҳисоб қилиб кўринг-а, қайнота-дадажонинг, қайнона-ойижонинг неча ёшга тўлдилар? Олтмишдан ошдилар, дейсанми? Қара, ҳалиям тинмай рўзгор ишида сенга кўмаклашиб юришибди-я. Энди бундан бўёғига ҳар икковларини ҳам эҳтиёт қил, авайла, қўлларидан ишини ол. Чунки олтмишдан кейин ҳар қандай кишининг куч-қуввати камайиб, дармони қуриб бораверади. Тез-тез қарчайди. Уларга биринчи навбатда хотиржамлик, осойишталик зарур. Эр-хотин арзимаган нарсага гидибди қилсаларинг уларнинг асабларини тезда бузилади. Кичкинтойларингни кўпма кўп уларга ташлаб қўймай, имкон қадар ўзинг қара. Айниқса, кеч кирганда ўша сен пиширган бир қошқ луқма ҳалолни тинчгина тамадди қилишини.

Билсанг агар, уларга энг зарури учта нарса - юмшоқ таом, юмшоқ жон, юмшоқ сўз. Демак, оз бўлса-да мазали, юмшоқ таомлар тайёрлаб беришга ҳаракат қил. Ва аввал ўйлаб, кейин сўйла. Бир оғиз ортиқча гапинг ёки беванд ово-зинг уларнинг кекса дилини яралаб қўйиши мумкин. Ва бу ярани даволаш жуда қийин. «Мен ҳам бир кун шундай ёшга етарман, куч-қувватдан қоларман», - деган фикрни ёдингдан чиқарма. Ҳозир сен ёнингдаги кексаларга қанча муруват қилсанг, ҳаммаси ўзинга қайтади. Чунки сенинг барча хатти-ҳаракатларингни болаларинг кўриб-билиб турибди. Энг муҳими, Яратганнинг ўзи барчасига гувоҳ!

Қува туманининг Чилон қишлоғида Момила хола Шумобова яшайдилар. Ёшлари 70 га бориб қолди. Келинлари Зарифахон ҳақида шундай дейдилар: «Барака топгур, келиним-жонимнинг малҳами. Уларни чини-чирокдек тутати. Оғзимда эрийдиган таомлар пиширади. Кундузи ишда бўлгани учун кеч-қурунлари иккала ўғилчасини ухлатиб қўйгач, ҳамма кирини йиғиб, ювиб қўяди. Тагин денг, кеч ётдимۇ демайди, сахар қоронғуда туриб, кўча-ю ҳовлиларни супуради. Печкага олов ёқиб, танчани бизиллатиб беради. Сигир соғиб, сутни қаймоғини олиб ҳам улғурдади. Кейин ширинтойларни кийинтириб, биروز тамадди қилишгач, боқчага кетишади. Келиним ҳам боқчада ишлайди-да, тарбиячи. Кейин биз чоли-кампир ўлиму келинимни алқаб ўтириб қаймоғу юмшоқ нонлар билан чой ичамиз...»

Кечки пайт иккала ўғлини етаклаб, яна асоскумо алайкум деб кириб келишади. Келиним бир зумда овқатга уннаб кетади. Сигир соғайди. Бўрсилдоқ нонлар ёпади, барака топгур. Тинмай ҳол-аҳолининг сўраб, кўнглимга қараганини айтмайсизми? Юмшоқ қўйлақлар тикиб беради. Оёқ-қўлларимни уқалаб қўяди. Келиним яхшилиги учунми, билмадим, чоли-кампир тани-жонимиз соғ, тетиқ-бардамдиз. Чолим моли-қолдан хабар олиб, ҳовлида айлиниб юради. Мен у-буга қарашай десам, келинимдан ортмайди...

Ҳа, ҳаммамиям қариганида ёнида шундай жон малҳами бўлсин. Қизим, Зарифахондан ҳар қанча ўрناق олсанг арзийди. Агар сенинг дилингда кексаларга меҳрибон бўлишдек яхши ниятинг, астойдил ҳаракатинг бўлса - Яратганнинг ўзи шу ниятингга, ҳаракатингга яраша куч-қувват, ирода ва вақт топиб беради.

Санъат МАХМУДОВА

ЎЙИНЧОҚ - ОВУНЧОҚМИ?

Деярли ҳар доим ота-оналар ўйинчоқни боланинг дидига қараб эмас, ўзларига ёққанини олишади. Улар бу ўйинчоқни фарзандлари нечоғли ёқтиришади, ўйнай оладими ёки йўқми, фойдали томони борми-йўқми қизиқиб кўришмайди. Албатта ҳар бир ота-она чиройли ўйинчоқ билан боласини хурсанд қилгиси келади. Уйга яхши, айниқса қиммат ўйинчоқ билан қайтишнинг гашти борда. Ва шу билан бирга ўзлари билмаган ҳолда қароват тағида, бурчаклардаги қутиларни ўйинчоқларга тўлдириб ташлади. Бола эса ота-онасининг янги ўйинчоқ кўтариб келишига қўниқиб қолиб, ўйинчоқ қадрига етмай қўяди. Хатто баъзан янгисини ота-онасидан талло қилишади.

2001 ЙИЛ - ОНАЛАР ВА БОЛАЛАР ЙИЛИ

3-4 ёшда болалар «ошхона идишлари», «врач асбоблари» ўйинчоқ йиғиндиларидан фойдаланиб бири докторга, бири ошпазга, бири шофёрга тақлид қилиб ўйнашади. Бола 5 ёшга қадам қўйганда энди уларнинг ўйинчоқларига жиддий эътибор бериш керак. Чунки улар бу ёшда янги вазиятларни ўйлаб топишади, саргузашт воқеаларга ўч бўлишади. Улар учун албатта ўйинчоқлар хилма-хил бўлиши шарт эмас. Айтايлик, «кема бошлиғи»га - дурбин, космонавтга - шлем, «аскар»га - аскар бош кийими, «муסיқачи»га - муסיқа асбоби ва шунга ўхшаш ўйинчоқлар уларнинг бирор касбга бўлган қизиқишини ўстиради.

Мактаб ёшидаги болалар эса ўйинчоқларга рол тақсимлаб, ўзлари уларнинг ортидан туриб гапиришни яхши қуришади. Бу пайтда болага майда ўйинчоқлар - кўғирчоқлар, аскарчалар, хайвончалар керак бўлади, улар бир-бириникига хайвонот боғига, ширкка боришади. 2-3 ёшгача бўлган болаларга майда ўйинчоқлар тавсия этилмайди. Оғзига солиши мумкин. Агар бола кубиклардан уй қуришга, самолёт, қайиқ, машиналарнинг моделини тахлай олишга, ақли етса унга шундай ўйинчоқларни олиб бериш керак.

Ерга урсанг қўкка сапчийдиган, бир жойда тинч ўтиролмайдиган болаларни ҳар хил стол ўйинлари, қурилма ўйинчоқлар билан аста-секин тарбиялаш мумкин, деган хулосага келманг. Унутманг, ўйинчоқ

барибир ўйинчоқ у болага ёки киши керак.

Агар фарзандингизнинг яхши кўрган ўйинчоғи бўлса уни севиниши, асраши, авайлашни ўргатинг. Эски, бузуқ ўйинчоқни яшикча қалаштириб ташлаб, магазиндан янги ўйинчоқни сотиб олгандан кўра уни тузаттиринг, бўятинг. Янги ўйинчоқ эса фақатгина боланинг ўйин мазмунини бойитиш учунгина керак бўлсин.

Бозорга, дўконга кирар экансиз, хилма-хил ўйинчоқларга кўзингиз тушади. Уларнинг олгизига бир зум тўхтаб қоласиз. Уйга - фарзандингизга шулардан бирортасини совага қилсангиз болангизнинг қанчалар хурсанд бўлишини тасаввур қиласиз. Ана ўша ерда бир сония тўхтанг. Ўйинчоқнинг кейинги тақдирини ҳақида ўйланг. Ўйинчоқ бир лаҳзалик овунчоқ эмаслигини биз катталар доимо ёдда тутайлик.

Барно СУЛТОНОВА

Мушукчани орзу қилар Ситора, Дадасига айтди буни юз бора. Лекин ҳамон унутади дадаси, Катталарнинг нечта бўлар вадаси?

Болалар психологлари, мутахассислар шундай маслаҳат берадилар: Икки ёшли болага унинг қаршларидан келиб чиққан ҳолда унча мураккаб бўлмаган ўйинчоқларни олиб бериш керак. Масалан, кўғирчоқни бола ухлатиши, овқатлантириши мумкин. Ундан ташқари қум ўйнайдиган белкурракчалар, ҳар хил шакллар ҳам мақсадга мувофиқ. Бу ёшдаги болаларнинг ўйинчоқлари каттароқ, маънос, семиз-ориқ, қўвнок, қулгай бўлиши керак. Бу ўйинчоқлар боланинг зийраклигини оширади. Улар билан ҳар хил қилиқлар қилиб ўйнайди. Уларга тақлид қилади.

ДҮСТ ДЕБ ДУШМАН ОРТТИРИБМАН...

Мен 1993 йил ота-онамнинг орзу-хаваси билан турмушга чиқдим. Биз эрим билан жуда яхши яшадик. Лекин бизни фарзандсизлик армони қийнади. Биз бормаган врачу табиблар қолмади. Ҳаммаси бефойда эди. Биз эрим билан ноилож ажрашдик. Мен ота-онам уйда яшай бошладим. 2 йил уйда ўтириб зерикдим. Иш ахтара бошладим. Тузукроқ иш тополмаганим учун бозор-ўчар қилишга киришдим. Бозорни эндигина бошлаганим сабаби фақат зиёнига сотар эдим. Мен бозорда Ж. исмли аёл билан танишиб қолдим. У аёл узоқ бир вилоятдан экан. Қўйликда савдо-сотиқ билан шугулланаркан ва ижарада яшар экан. Мен у билан дугонадек бўлиб қолдим. 8 ойдан бери биргамиз. Лекин мен дўст эмас, ўзимга душман орттирган эканман. Энди минг пушаймонлар қилсам ҳам, бошимни тошга урсам ҳам кеч.

Бу аёл 60 ёшли эркак билан тез-тез учрашиб юрарди. "Мен билан юринг, бирга борамиз", - деб шу одамни уйига мени олиб борарди. «Мен ахлоқ бўлмасам, шуни гапига кириб борармидим?» дея ҳозир

ўзимга лаънатлар ўқийман. Бу аёлни "дўстим", деб ота-онам билан ҳам таништириб қўйганимга пушаймон ейман.

Мана, оқибатда бошимга тухмат тошлари ёғилди. Бир куни дугонам яна мени кўярда-қўймай: «Уша чолнинг уйига бориб келамиз, уйда хурмоси бор, арзонроқ беради, юринг», - деди. Чол эса менга тухмат қила кетди. Мен унинг уйдан чинни ва бошқа нарсаларни олиб кетиб қолган эмимман. "Агар шу нарсаларни бир ой ичида олиб келмасанг, мен сени маҳалланга бориб ота-онанга айтаман", - деб шарт қўйди. "Мен бу ишни қилмадим, тухмат қилманг", - десам, "Сизга бир ой муддат!" - деди. Мен бу куруқ тухматдан кўриб кетдим. Уша аёлга: "Мен билан бирон ерга борганингизда ёки бошқа вақтларда ҳам мени шундай характеримни сезганингиз? Сиз айтинг", - десам, "Мен қаердан биламан? Нима ҳам дейман?", - деб елка қисиб ўтирибди. Мен бу тухматларга чидаёлмай, чолга: "Ҳозир маҳалла комитети ва участка нозирини чақираман", - десам: "Менга участкавой ҳам маҳалла комитети ҳам керак эмас, шу муҳлатда

олган нарсаларингизни келтирасиз, вассалом", - деб шарт қўйиб ўтирибди. Бирам қийналиб кетдимки, асти қўяверасиз. Агар шу аёл менга дўст бўлганда бир оғиз гап билан тарофимни оларди. Лекин ҳеч нимани билмагандек, гўёки мум тишлаб ўтирибди. Мен бу аёлнинг адресини билиб, уйига бордим. Унинг фарзандлари, эри бор экан. Эри: "Менинг бундай хотиним йўқ, мен учун ўлган", - дейди. Қўшилари ҳам бу аёлга ёмон таъриф беришди. Хулласи калом, уни билганларнинг ҳаммаси ундан безор экан. Бу аёл одамга яхши гапириб ичига инон бўлиб кириб олар экан. "Бу кўзинг у кўзингга дўст бўлолмайди, яхшиям ўртада бурун бор", - дейишса ишонмас эдим. Мана энди бошимга ташди.

Азиз дўстларим, сизлардан илтимос, менга бир маслаҳат беринглар. Нима қилсам шу тухмат балосидан қутуламан? Қийин аҳволга тушиб мактубимни йиғлаб-йиғлаб ёздим. Жавобингизни интизорлик билан кутаман.

ГУЛЧЕХРА

Тошкент

БУ КУНЛАР ҲАМ ЎТИБ КЕТАР...

Ёшлиқдаги энг бахтли кунларим Сурхон воҳасида жонажон дўстим билан ўтган. Дўстим ўқимишли, обрўли хонадондан, мен эса оддий оила фарзандиман. Лекин шундай бўлсада, дўстим бу гапни юзимга ҳеч солмагани. Лекин айрим кўролмаслар: «Мурод, кўрпанга қараб оёқ узат, унинг отаси бой, эрта-индин мактабни битирса институтга киритади. Ушанда кўрамиз сенинг дўстингни», - дейишарди. Мен бу гапларга ҳеч парво қилмасдим. Мана, мактабни ҳам битириб Тошкент сари йўл олдим. Институтга бирга ҳужжат топширдик. Дўстимга омад кулиб боқди, менга эса йўқ. Лекин мен хафа эмасдим, чунки ҳеч бўлмаса биттаимиз ўқишга кирдик-ку. Шундай қилиб дўстим талаба бўлди. Мен эса ўқишга қира олмадим. Лекин уйга ҳам кетмадим. Кейинги йил албатта ўқишга қираман деб аҳд қилдим ва шу дўстим ўқишга кирган институтга ишга жойлашдим. Бошида яхши эдик. Кейинчалик дўстим мендан узоқлашгандек бўлди. Хар иккаламиз севган қизлар бир-бири билан дугона, уйга бордим дегунча дўстимни сўрайди. Дўстимнинг уйдагилари, ота-оналари билан ҳам яхшиман. Ҳа, энди тушуниб етдим, тенг-тенги билан экан. Дўстим

институтда ўзига ўхшаган бой-бадалат талабалар билан дўст бўлди. Энди суҳбатлашиб қолсам нуқул устимдан кулади. Охири жажлим чиқди ва унга бақириб кетдим. Шунда у: "Менга бақирма, сен кимсан ўзинг, на отанг, на онанг ўқиган, сендан ҳеч фойда йўқ. Мен сен билан шунчаки мактаб даврида дўст эдим, энди йўлимиз бошқа-бошқа", - деди. Бу гапларни эшитиб лол қолдим. Нима дейишни ҳам билмасдим. Айримлар: "Э, жон эмаски ундан кечолмасанг, кечиб юбор, бунақа дўстан", - дейишди.

Шундай қилиб биз гаплашмай қўйдик. Ва ўзимга ўзим аҳд қилдим. Агар нонга зор бўлсам-да ўқийман, дедим. Ва бу йил банк коллежига ҳужжат топширмоқчиман. Гарчи айб ундами ёки мендами билмадим-у, аммо ундан бориб уэр сўрадим. Лекин у менинг бу узримни чин дилдан қабул қилмади. Шундан бери сезаяманки, бу кетишда дўстлигимиз ниҳоясига етади. Аммо дўстимга нисбатан ҳеч ёмонлик жойим йўқ. Қаерда бўлса ҳам жони соғ бўлсин. Шу хатни ёзишдан олдин дўстим рўзномадаги фикрларимни ўқиб қолса хафа бўлади, деган андишага ҳам бордим. Шу сабаб унинг исмини ёзмадим ва ўз исмиمنى ҳам ўзгартирдим. Эҳтимол хатим-

ни ўқиса менинг нақадар изтироб чекаётганимни тушуниб етар. Балким оғайничилигимизга нуқта кўяр, бу ёғи унга ҳавола. Мен фақат бир нарсани ўйлайман - ҳов ўшанда бизнинг дўстлигимизга шубҳа билдирган одамларга нима дейман?

Бу кунлар ҳам ўтиб кетар. Аллоҳ насиб қилган бўлса ўқишга кирарман, ўқирман, битириб ўз касбим бўйича ишларман. Лекин шундай бахтиёр онлар насиб этганида яқин дўстим ҳам ёнимда бўлишини, мен билан бирга қувонишини истайман. Уйга қайтганимдан сўнг унутарман уни. Лекин ҳозир мусофир жойда уйдагиларинг, дўст-оғайнилариңг қадри билинар экан. Шундай дея ётоқхона деразасига бош қўйиб уйга толаман. Наҳот бахтиёр онларимнинг қолган қисми бошқа дўст ила ўтса.

Дўстим дўстликни

авайлаб асранг,

Салом деган сўзинг

салмоғин оқланг,

Ўлганда кўп соат

йиғлаб тургандан,

Уни тирғида бир бора йўқланг.

МУРОДЖОН

ЁНИНГДА МЕҲРИБОНИНГ БЎЛСА...

Мен ёш бўлишимга қарамасдан кўп қийинчиликларни бошдан кечирдим. Энг гулганда болалик чоғимда онамнинг вафотлари мен учун катта зарба бўлди. Ундан сўнг ўғай онанинг азобларини ҳам тортидим. Ҳаммасига чидадим. Чунки ёнимда бир сирдошим, дўстим бор эди. У билан бизни дугонам таништириб қўйганди. У мени доим сабр қилишга ундарди. Яратган ўзи дардини бериб яна дардашини ҳам берар экан. Мана, шунга ҳам 6 йил бўлди. Мена ҳамма дардларимни унга айтиб бироз енгиллашар-

дим. Ўзига тўқ оилада ўсган бўлса-да, унинг ҳам дарди меникидан кам эмасди. Гап шундаки, сочи буткул тўқилган эди. Қанча елиб-югуришмасин уни даволаб тузатиш ҳеч кимнинг қўлидан келмади. Бормаган жойи, ётмаган касалхонаси, ичмаган дориси қолмади. Лекин ҳеч қайсиси кор қилмади. У очик чехрали йигит, чиройли, дид билан кийинади. Менга эса доим дўстларим унинг касалини пеш қилиб орамизга совуқчилик солмоқчи бўлишарди. Лекин мен ҳеч кимнинг гапига қулоқ солмайман. Мен агар тақдир насиб этса, шу

йигитга тегиб бахтли бўлишни Худодан сўрайман. Мен энг яхши келин, энг яхши ёр, энг яхши она бўламан, деб ўз-ўзимга сўз берганман. Токи, ҳозир устимдан кулганлар, бахтли турмушимни кўриб қилган ишларига пушаймон бўлсинлар.

Менинг шунга ишончим комилки, ҳар бир инсон хоҳ у ногирон, хоҳ у касалманд бўлсин ўз севгани билан турмуш курси барча қийинчиликларни енгиб ўтади.

М. М.

Тошкент

ШЕЪРЛАРИМ СИЗГА ЁҚСА...

Юлдуз УСМОНОВАГА!

Қадрли Юлдузхон! Мен икки йилдан бери сизни кўриш, сиз учун ёзган кўшигимни ўзингизга бериш орзуси билан яшайман. Мен ногиронман. Болаликдан қулоқларим қар бўлиб қолди. Эшитаман, лекин жуда кам. Кўнглим ярим. Сиз ижро этган барча кўшиқларни эшитмасам ҳам дил-дилимдан хис қиламан. Оилам, 2 ўғлим бор. Агар шеърларим сизга ёқса, ўзимни дунёдаги энг бахтли инсон деб ҳисоблайман. Сиздан умидли жавоб кутиб қоламан.

БЕГИМ

Мен сизни бегим дедим,
Жонимга нисор дедим.
Дўст-душманим ичида,
Хор қилманг энди бегим.

Нечун йироқ кетдингиз,
Қанча фироқ этдингиз.
Ҳижронларда куйдириб,
Зор қилманг энди бегим.

Суйганларим каммиди,
Куйганларим каммиди.
Дардларингдан бездим деб,
Ор қилманг энди бегим.

Йўлингизга қарайман,
Кунларимни санайман.
Изингизга қаратиб,
Зор қилманг энди бегим.

Сиз деб адо бўлдим-а,
Жони фидо бўлдим-а.
Сочларимни ўзимга,
Дор қилманг энди бегим.

Жафолар чекиб ўтдим,
Армонни ютиб ўтдим.
Кўзларимга дунёни,
Тор қилманг энди бегим.

Суюганим ўзингиз,
Ишончоним ўзингиз.
Шу ишончини йўқотиб,
Ёт қилманг энди бегим.

Саломат МАМАТҚУЛОВА

Самарқанд вилояти,
Тойлоқ тумани,
Тойлоқ кўчаси, 46-уй.

ЯХШИЛАР БОР ЭКАН...

Мен оилалиман. Бир ўғилу бир қизим бор. Уч йил бурун оиламиз бошига қийинчиликлар тушди.

Худоба шукр, ҳозир улар ортада қолди. Лекин ҳали-ҳали эсимдан чиқмайди. Яна ўйламанг, бу йигит бошидан кечирган воқеаларни дoston қилмоқчи деб. Йўқ, ундай қилмайман. Мен ана ўшандай оғир дамларда бизга яхшилик қилган инсонлар ҳақида ёзишга жазм этдим. Улар ҳақида қанча ёзсам оз. Чунки улар бизни қийналганимизни кўриб қараб туришмади.

Энди уларни бирма-бир таништирсам - Турдалиев Инямин тоға ва у кишининг умр йўлдоши Махсудга опа, Арабмозор қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Анвар ака Ҳамроев, қотиби Ҳозирбеков Бонноб ака, Боймат Шерматов номидаги ширкат хўжалиги собиқ раиси Аҳмадалиев Фуломжон ака... Бу инсонлар қўлларидан келганича менга ва оиламга ёрдам беришди.

Мен ва оилам аъзолари улардан бир умр миннатдоримиз. Дунё ана шундай инсонлар билан гўзал ва мазмунлидир.

Баҳодир МАМАТОВ

Фаргона вилояти,
Тошлоқ тумани,
Арабмозор қишлоғи

ЭРКАКЛАР НИМА ДЕЙИШАРКИН?

“Оилам сув бетидаги кўпик каби” - 47-сон

ЭСЛАТМА: Эрим билан 22 йилдан буён бирга яшаб келяпмиз. Иккимиз ҳам олий маълумотлигимиз, уч нафар фарзандимиз бор. Бири оилали. Четдан қараганда, биздек бахтли оила йўқ. Аммо, эрим ўзга аёл билан юриди...

ШАҲЗОДА

Бу мактубни ўқир эканман ўз ҳаётим аксини кўргандек бўлдим. Сабаб, Шаҳзодаҳоннинг бошидан ўтган воқеалар мен билан ҳам содир бўлди. Мен ҳам севиб, севилиб, кўнгли кўйиб турмушга чиққан эдим. 18 йиллик турмушим давомида эримнинг х и ё н а т и ҳақида эшитган эмас эдим. Лекин, афсус, бугунга келиб алақачондан буён эрим менга хиёнат қилиб келаётганлигини билман, билиб туриб ҳеч нарса қилолмайман. Эркак киши хиёнат кўчасига қадам қўйса, агар ўзи

хохламаса ҳеч қандай куч уни бу йўлдан қайтара олмас экан. Илгарилари эркакни оиладаги нотинчлик бошқа жойдан таскин топишга ундайди, деб ўйлардим. Афсуски, оғирини енгил қилсангиз, оилада тинчлик ва осоишталлик яратиб берсангиз, тўхликка шўхлик қилиб ўз жуфти ҳалолога хиёнат қиларкан. Менинг эримга ўхшаганлар аёлда ҳам орият, кўнгли, юрак борлигини унутиб қўйишар экан. Шаҳзодаҳон, кўп жихатдан сиз билан менинг ҳаётим бир-бирига жуда ўхшар экан.

Менинг ҳам турмуш ўртоғим олий маълумотли, меҳнатсевар, маҳалла-қўйда, дўстлари орасида обрўйи балинд, яхши бир мансаб эгаси, менинг ҳам 2 ўғил 1 қизим бор. Мен ҳам сизга ўхшаб уй-рўзгор юмушлари, бола тарбияси, уларнинг ўқиши билан ўзим шуғулланиб келаман. Хатто, болаларимизни тарбиясида ҳам қандайдир ўхшашликлар бор. Худога минг бора шукр, фарзандларим эслихушли болалар. Аммо бир кам дунё. Менинг ҳам ҳавас қиладиган оиламга дарз кетган. Бу дарз турмуш ўртоғимнинг хиёнатини кечиролмаганимдан. Фарзандларимнинг камолини, келажagini ўйлаб мен ҳам ажралиб кетишдан ўзимни эргага тутиб турибман. Нима учун болаларим ҳам, ўша аёл билан ҳам гаплашдим. Турмуш ўртоғимнинг жавоби қисқа бўлди: “Менга имкон бер, қилган бу хатоим бошқа такрорланмайди”, - деди. Ҳеч қанақа қасам ҳам ичмади, мен ҳам мажбур қилмадим. Биласизми нимага? Хиёнатнинг биринчи зарбасининг таъмини тотдим, бошқалари бунчалик таъсир қилмади. Шу биринчи зарбаданок менинг меҳрим, муҳаббатим,

ишончим дунёсига ўт кетди. 18 йил давомида эрига сажда қилиб, соясига салом бериб юрган Гули ўлиб, унинг ўрнига душманларига қасдма-қасд яшовчи дўстларини қулдириб, ғанимларини куйдириб яшовчи Гули дунёга келди, Шаҳзодаҳон...

Сиз билан мен бизнинг бахтимизга чанг солувчи ўшанақа аёлларга қасдма-қасдига бахтли ҳаёт кечиришимиз керак. Бизнинг фарзандларимизнинг соғлиги, бахти, камоли бизнинг бахтимиз эмасми? Тўғри, турмуш ўртоқларимиз бизнинг аёллик гуруримизни оёқ ости қилдилар, севгимиз, муҳаббатимиз қулдирга етмадилар, лекин она муҳаббати, она фидойилиги ҳамма нарсадан устун бўлиши керак. Мана шу муҳаббат, мана шу фидойилик бизнинг оиламизни асраб қолади. Сиз мактубингизда оилаларни бузаётган аёлларга қарши қаттиқроқ чора сўрабсиз, нима учун ўзининг чашмадек пок ёстиқдошига хиёнат қиладиган эркакларга қарши чора сўрамаяпсиз. Мен аввало ўз турмуш ўртоғимни айблаيمان. У ўз севгисига содиқ, менга вафодор бўлганида эди, оилага хиёнат аралашмас эди.

Эркакларнинг назарида хиёнат йигитчиликда бўлиб турармиш. Лекин оила посбони бўлиши эркакларимиз ўз ёстиқдошларининг бошларини ҳам қилиб, аёллик гурурларини оёқ ости қилсалар биз аёллар кимдан нажот кутиб яшайлик. Шаҳзодаҳон, гапларингиздан анча мушоҳадали, ақлли аёл эканлигингиз кўриниб турибди. Сизга жудаям ҳавасим келди. Сабаби эрингизни кечирши учун ўзингизда куч топа олибсиз. Мен ўша кучни тополмасдан азоб чекмоқдаман. Менга тасалли, таскин берган нарса - эрим ҳеч қачон мен ва болаларидан воз кечиб ўзга аёл этагини тутиб кетмайди. Сизга маслаҳатим, оилани бузиш ҳақидаги фикрни бошингиздан чиқариб ташлаб, фарзандларингизнинг роҳатини кўриб, кексалик гаштини неваралар даврасида суринг. Эрингизга келсак, сиздан ажралиб қолишдан кўриб ёмон қасам ичиб қўйибди. Ота-оналари руҳини безовта қилмаса ҳам бўларди. Сиз яхши келин бўлибсиз, у яхши фарзанд бўла олмабди. Сўзини устидан чиқа олмас экан бекорга сўз берибди. Сиз: “Эримни дўстлари орасида лабзи ҳалол, ўз сўзида турадиган инсон деб билишди”, - дебсиз, аслида-чи? Аслида, у сўзини устидан чиқмабдику. Аллоҳдан турмуш ўртоқларимизга инсоф ва диёнат сўраб илтижо қиламан. Сизнинг мактубингиз муҳокамасини мен азиз эркакларимиз ҳукмига ҳавола қилган бўлардим.

Қани улар нима маслаҳат берар эканлар?
ГУЛИ

Сурхондарё вилояти

КЕЛАЖАГИНИНГНИ ҲАМ ЎЙЛАНГ

“Уни ташлаб кетишга ҳаққим йўқ” - 49-сон

ЭСЛАТМА: У билан дугонамнинг тузилган кунда танишдик. Биз бир-биримизни беш йил синаб, севшидик. Мен ўз бахтимдан мамнун эдим. Аммо, кунларнинг бирида унинг гижҳанд эканлигини эшитиб, бошимга тоғдек қайғу тушди.

у.

Ҳурматли синглим У., сиз севганда ҳам жуда қаттиқ севибсиз. Лекин онангиз айтгандай, келажагинингизни ҳам ўйлапсизми? Айтايлик, келажакда шу йигитга турмушга чиқдингиз, ҳаётингиз сиз ўйлагандек бўлмаса, у наша чекишни ташлай олмаса, бунинг оқибатида жанжаллар кўпайса, Худо кўрсатмасин носоғлом фарзанд

дунёга келса, бир қуйшингизга минг куйиш қўшилмайдики? “Турмушга чиқмасдан унинг ҳаёли билан яшасаммикин?” - дебсиз. Энди бу тарафини ҳам тарозига солиб кўринг. Агарда шу йўлни тутмоқчи бўлсангиз қаттиқ янглишасиз. Оила - муқаддас даргоҳ. Ёлғиз яшасангиз ҳам сизга ҳеч ким раҳмат айтмайди.

Ҳали ҳеч ким кўрмаган чиройли бахтга эга бўласиз. Тушқунликка тушманг, инсон ўзига таскин бериб яшани ўрганмоғи керак.

Феруза МУҲАММАТОВА

Самарқанд вилояти,
Пойарик тумани

ТУРМУШ ҚУРИБ АДАШМАГАН ЭКАНМАН

“Яхши ўғай ота ҳам борми?” - 48-сон

Бу дил изхорига жавобан мен ўз ҳаётим ҳақида гапириб бермоқчиман. Биринчи турмушимга онамни розилиги билан чиқдим, лекин бир йилгина яшадим. Бошида қайнонам онамга: “Сенинг ҳеч нарсанг керак эмас. Қизингни берсанг бўлди”, - деб ҳол-жонига қўймади ва келин қилиб олди. Отамиз ёшлигимизда қаза қилганлар. Шунинг учун онам ўзлари ҳеч кимнинг ёрдамисиз 4 фарзандни тарбиялаб вояга етказдилар, олий маълумотли қилдилар. Шунинг учун бизга ортиқча дабдабали сарполар қила олмадилар. Кеннойимларни тушунган оиладан олганмиз, жуда бахтли яшавади, кўз тегмасин уларга.

Мен келин бўлиб тушгач, икки ойлардан кейин қайнонам: “Сен ёлғиз қиз бўлсанг ҳам сарпонгда унинг йўқ, бунинг йўқ”, - деб гапирардилар. Арзимаган матоҳ учун орамизга совуқчилик тушди. Оғир оёқ эдим. Бизни бир хонали домга кўчиришди. Ҳаётим яхши бўлиб кетар, деб ўйладим. Минг афсуски, мендан ва бир ойлик чақалоқдан шу матоҳлар устун бўлди ва эрим уйдан чиқиб кетди.

Онам акаларим ёрдамида қизимни катта қилиб, ишга кирдим. Бир кун йўлда ҳозирги турмуш ўртоғимни учратиб қолдим. У жуда яқин танишимизга ўхшаб берилиб гапирарди, кейин билсам, у акамни узок танишларидан экан, оиласи ночор яшаганилиги туфайли уйланмаган экан. У бир кун қўлимни сўради, мен бўлсам: “Кўриб турибсиз, мен оила курганман, қизим ҳам бор, сиз бўлса буни тескариси”, - дедим ва гапим орасида қизимни ўғай ота қўлида камситилишини хохламайман, дедим. У ҳар сафар уйимизга келганида жҳлим қиларди. Уни анча вақтгача хафа қилганман. Шу тариха бу киши мени 4 йил кузатди. У ҳар

ЭСЛАТМА: Турмушим бузилгандан кейин бир нечта кишидан совчи келди. Улардан бирортаси мени ёлғизимамни суйишни истамайди. Биринчи бор турмушимдан бахт толмаганим учун қайта турмушга чиқишга қўрқаман. Яхши оталар борлигига ҳам ишонгим келмайди.

САДОҚАТ

келганида қизимга ўйинчоқлар олиб келиб ўзига ўргатди. “Ҳаётда шу қизинг билан ёлғиз ўтиб кетасанми, кейин битта ўзинг қолиб кетасан, яхши йигит экан, турмушга чиқ”, - дейишди уйдағилар. “Мени-ку кўнглимга ёқмайди, лекин қизим уни жуда яхши кўриб қолди”, - дедим. Келинойимлар бу гапимни эшитиб: “Ҳаётда севиб яшагандан кўра севилиб яшасангиз сиздан бахтли одам бўлмайди”, - деди.

Шу тариха қизим 6 ёшлигида шу одамга турмушга чиқдим. Албатта иккала оиланининг розилиги билан турмушга чиқдим.

Турмушга чиқиб адашмаган эканман. Бу одам оиламизнинг энг суякки куёви бўлди. Ҳозирда 2 қиз, 1 ўғлимиз бор. Катта қизим 15 ёшда. Турмуш ўртоғим ҳеч вақт болаларга қаттиқ гапирмаган. Қизларимни бирор ишлари нотўғрироқ бўлса, секингина улар йўқ вақтида қулоғимга айтиб қўядилар ва яхши гап билан тушунтиринг, зинҳор уришманг, - дейдилар.

Мақтаниш эмас-ку, матоҳми, уй-жойми, машинами ҳамма нарса ўз-ўзидан аста-секин бўлар экан.

Мен турмуш ўртоғим олдида таъзимлар қиламан, соғлик ва фақат соғлик тилайман.

Садоқатхон синглим, сизга ҳам ҳаётда ана шундай садоқатли умр йўлдош, қизингизга меҳрибон адаждон учрашини тилаб опангиз

ДИЛБАРХОН

САБР ҚИЛМОҚ ҲАМ ЯХШИ

“Менга насиҳат қилинг, шеърлар ёзинг” - 26-сон

Мен бу газетани севиб ўқийман ва кейин олиб қўяман. Ташлагим қилмайди. Кеча ана титқилаб ўқий бошладим ва шу мақолага кўзим тушди. Шунда беихтиёр ўз ўтмишим эсимга тушди. Мен ҳам олийгоҳда ўқиб юрганымда бошқа республикалик йигит билан танишиб севиб қолдим. У ҳам мени севар эди. Афсус, мени ҳам унинг онаси келин қилишга розилик бермади. Мен бошимга рўмол ўрамадим. Севишиб-севилиб кўп учрашувлардан кейин биз ажрашдик. Ҳадемай бунга 11 йил бўлади. Мен турмуш қурардим. Бир ўғил ва бир қизим бор. Бахтлиман. У ҳам бахтлидир, билмадим. Ниғора, сиз ҳеч қачон уни ўйламанг. Сизга насиҳатим - турмушингиз мустаҳкам ва бахтли бўлиши учун ҳаракат қилинг, у эркакка эса бошқа термулманг. Аёл киши-

ЭСЛАТМА: Талабалик давримда бир йигит билан севишиб қолгандик. Тақдиримиз айри экан. Яқинда эса уни оиласи билан кўриб қолдим. Турмушимдан нолимайман, аммо кўнглим уни кўмсайди.

НИГОРА

нинг бошқа эркакка қараб термулиши ҳам хиёнат ҳисобланади. Худога шукр, мен азиз ва меҳрибон турмуш ўртоғимни жону дилим билан севиб яшайман. Аллоҳим сабр қилганни севади ва бахт беради, бирини олса, иккинчи бир имкониятини очади, деб бекор айтилмас экан. Ҳамма пок аёлларга сийҳат-саломатлик ва шунингдек фақат-фақат ўз турмуш ўртоқларини севишларини тилайман.

Зоҳида УСМОНОВА

Марғилон

Оиламиз меҳрибони
ЗУМРАДХОН ва
қизимиз
ЗУЛФИЯХОН!

Сизларни таваллуд қилишимиз билан илқ қалбдан табриқлаймиз. Сизларга узок умр, соғлиқ тиллаб

Саидолимовлар оиласи

Азизамиз
Сулур
БЕРДИКУЛОВА!

Сизни 29 январ куни 40 ёшга тўғилганингиз билан қутлаймиз. Сизга узок умр, бахт-саодат тилаймиз.

Бир гуруҳ касбдошларингиз ва фарзандларингиз
Азиза, Акмал

Хурматли
Гулчеҳра
НОСИРОВА!

Сизни 26 январ куни 20 ёшга тўғилганингиз билан табриқлаймиз.

Сизга соғлиқ ва бахт тилаймиз.

Оила аъзоларингиз ва синглингиз

Жажжи
набирамиз
НОИБАХОН!

Сени 12 ёшга тўғилгани билан табриқлаймиз. Қўзимизни қўбнашиб, соғ, омон улайтишни. Бафқамол киз бўлиб оғзуларингизга етиб юрин.

Бувижонларинг Замира ва Васила

Хурматли
устозларим Фотима
ва Зухра Обидова!

Сизларни таваффуқ 50 ёшингиз билан илқ дилдан мувоабқабод этаман.

Манзура Абдуллаева

Хурматли
Исломбек ака ОДИЛБЕКОВ!

Сизни туғилган қўнмигиз ва 50 бақорингиз билан табриқлаймиз. Сизга Аллоҳдан соғлиқ, бахт, омад тилаймиз.

Исроилбек
Одилбековлар оиласи

Тошкент Давлат Техника университетининг Навоий шаҳридаги филиали томонидан 1969 йилда туғилган **Абдурахмонова Элвира Зинуровна** номига 1993 йилда "Саноат ва фуқаролик қурилиши" мутахассислиги бўйича берилган **760-НВ, 037519** рақамли диплом йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

"КАМОЛОТ-КОМПЮТЕР" БИЗНЕС МАКТАБИ
Кўйилдаги ўқув курсларига тақлиф қилади.

Бир ойлик курсларга:
1С: Бухгалтерия дастури билан ишлаш таълими; Видео операторлари курси; INTERNETга ўқитиш.

Икки ойлик курсларга:
Замонавий бухгалтерия ҳисоби; Банк иши; Компьютерда ишлаш таълими (WINDOWS 95, MS OFFICE 97, ЭЛЕКТРОН ПОЧТА); Дастурлаш тиллари; Сартарошлик курси; Профессинал фотографиялар.

Уч ойлик курсларга:
Ҳисобчилар, компьютер таълими билан бирга; Инглиз тили (бошловчилар ва давом эттирувчилар учун); Компьютер билимлари; Банк иши ва компьютер.

Тел: 41-33-96, 58-48-50

Курсларни тугатгандан сўнг диплом берилади.
Манзилмиз: Тошкент. Навоий кўчаси-9, «Пищепром» лойиҳа институти биносининг 4-қавати. (ТРАСТБАНКнинг ёнида.)

Озиш, семириш, ажин, қабзият, хуснбузарлардан фориг бўлишга ёрдам берамиз. Маълумот учун тел: 74-71-29. 19.00 дан кейин.

Мастопатия, миома, киста, анемия, климакс, бепуштлиқни даволаш кафолатланади. **Тел: 45-34-56**

ФАҚАТ КўНГЛИМ ЯРИМ

Ёшим 49да, асли Бухоро вилоятда яшайман. Биринчи турмушимдан ёлчимадим. Икки йилдан сўнг яна уйландим. Хотиним оқила аёл эди, аммо фарзандсиз-қайда ўзи ўша бахт? Халик туфайли яна ажрашишга мажбур бўлдим. Топиш-тутишим яхши, уй-жойимда

ҳамма нарса етарли. Фақатгина кўнглим ярим, ёлғиз яшаш жонимга теғди. Қанийди, яхши фазилатларга эга, фарзандли жувон ёки ёши ўтган қиз билан танишсам, шоярди, бахтли бўлиб кетсам... Мен излаётган одам бормикан?

К.

ЎНГИДА ҲАМ ХҲҲҲ ЧҲҲИДИ

Яқинда боғчадан келган набирам Сардор боғчада ухлаб ётганида кўрган тушини сўзлай кетди:
- Дада, дада, бугун боғчада туш кўрдим. Тушимда бабақўрозимиз оёғимни чўкиб олган экан, мен роса йиғлабман, сиз эса бабақўрозни калтак билан савалабсиз.
Мен набирам кўнглини тинчитиб, юмуш билан ичкари уйга кирдим. Лекин кўп ўтмай Сардорнинг кўрқув ара-

лаш қичқиргани эшитилди. Ҳовлига қандай отилганимни билмайман. Не кўз билан кўрайки, бабақўрозимиз набирам қаршисида турарди. Шу орада набирамни чўкиб ҳам олган эди.
Кўлимга тушган таёқ билан бабақўрозни қувлай кетдим.
Ўшандан бери набираларимнинг кўрган тушига эътибор берадиган бўлдим.

Саидмурод САИДАХМАД

САЛОМАТЛИК ТИЛДАНДИР

Биз ҳар куни юзлаб кишилар билан муомала қиламиз. Кўчада, ишда, жамоат жойларда турфа хулқи одамларга дуч келамиз. Шунда мабодо бирор киши кўполроқ гап билан дилимизни оғритиб қўйса, кун бўйи юрагимиз гаш бўлиб юрамиз. Қўлимиз ишга бормайди. Хушмуомала одамга дуч келсак-чи? Ундайларнинг суҳбатидан ўйимиз. Шуниси аниқки, дилдор, тили заҳар одамларнинг болалари ҳам ўзларига ўхшайди. Халқимизнинг "қуш уясида кўрганини қилади" деган мақоли бежиз айтилмаган. Баъзан қулғимга даргазаб овозлар чалиниб қолади.
- Аваз! Ҳе, ўле! Телевизорга ёпишиб қолдингми. Чиқ, жувонмарг. Молларга қара. Таваба дейман. Наҳотки аёл фарзандига ўлим тилаётган бўлса. Йўқ, йўқ, бирорта она ўз жигарбандига ўлим тиламайди. Фақат қарғишга тили ўрганиб қолган. Бироз ўтмай Авазининг синглиси билан айтишгани эшитилади. Қизча: "Ҳе, ўле, ўзингни ишингни менга буюрма", - деб ақинни жерқийди. Ақиси уради, қизча йиғлайди.
Бейхитёр уйлайман, қадимги ўзбек оилаларидаги ўзаро муомала, ҳурмат қани? Катталарни сизлаш, кичикларни иззатлаш нега йўқолиб бораётти. Аниқса ўғил болаларнинг ўзаро гаплашиб турганини эшитсангиз тепа сочингиз тикка бўлади. Ҳар битта гап орасида сўқилиб қўйишди. Бир куни ишдан қайтаётсам икки бола кўчада жикқа мушт бўлиб, ёқалашияпти. Иккаласи ҳам бўралаб сўқинмоқда. Чидаб тура олмадим. Танбех бердим. Болалар бошларини эғиб қаралишди. Етти-саккиз ёшлардаги бола ариқ бўйида мол қоқиб ўтирарди. Мол уни бир туртди-ю қўлидан қочди. Бола кўчада баралла овозда молни шунақа ҳақорат қилдики... У кўчадан

ўтаётган одамларга парво ҳам қилмасди. Албатта болаларнинг уят сўзларга ўрганишларига ота-оналари айбдорлар. Чунки айрим ота-оналар бир-бирларига ҳам кўпол муомала қиладилар. Айримлари эса энди тили чиққан болалар ёмон сўз айтса: "Яна бир марта айт, вой, ширин тилингдан, қаранг, катта одамлардай сўқинадиган бўлиб қолибди", - деб, болалар тарбиясини бузадилар. Касб тақозоси билан кўп жойларда бўлиб, баъзан одамларнинг дилдорликларига гувоҳ бўламан.
Кўп вақт кўришмай учрашиб қолган икки таниш аёлнинг муомаласига қаранг:
- Вой, сизни танимаман, жуда ўзгарибсиз. Кўларингиз чеккасини ажин босибди, - дейди бири иккинчисига.
Иккинчиси ҳам ўз вақтида жавоб ўқи йўлламай туролмайди:
- Ўзингиз ҳам қуриб кетибсиз. Ўзингизни доғ босибди.
Танишлар бир-бирларини ана шундай хафа қиладилар.

Албатта инсон сурат эмас, ўзгаради, кексади, йиллар унинг чеҳрасига ўз изини солади. Тишлар тушади, сочлар оқаради. Кўздан нур, белдан қувват кетади. Инсоннинг барча аъзоси қаришга маҳкум, фақат кўнгли ҳаммиша ёш, меҳрга, ширин сўзга ташна бўлиб қолаверади.
"Тил одам боласининг газабу марҳамат, юмшоқлиги қаттиқлик каби хислатларини очиб берувчи, илму адаб, маърифатини кўрсатиб берувчи аъзосидир, шунинг учун ҳам ҳаммиша рост гапирингиз, уят сўзлар сўзламангиз. Инсоннинг саломатлиги тилни сақламоқда эканини унутмангиз", - деб ёзда олим Ризоуддин ибн Фахриддин.
Шундай экан сўзлашга, муомалага эътиборли бўлайлик.

Маҳбуба ХОЛОВА

"ХОЛИС-УМИД" ФИРМАСИ
3 ойлик курсларга қабул қилади:

1. Замонавий урфда костюм-пальто, плащ бичиш-тиқиш.
2. Қандолатчилик, торт ва салатлар - 2 ой.
3. Аёллар сартароши (амалиёти билан). Инглиз тили (бошловчилар ва давом эттирувчилар учун).
4. Ҳамширалик (амалиёт билан).
5. Массажистлар, косметология (амалиёт билан), эркаклар костюм шими, аёллар костюм-пальтоси бичиш-тиқиш - 2 ой.
6. «Элита» усулида парда ва покрывал тикиш.
7. Ақшурлик (амалиёт билан).

Битирганларга диплом берилади.

1-манзил: «Халқлар Дўстлиги» метроси ёнидаги 90-мактаб. 4-қават, 4-хона.
2-манзил: «Буюк ипак йўли» метроси. Зеленьский кўчаси, 12-уй. 20-поликлиника ёнида.

Тел: 47-09-52, 45-98-96, 162-98-81, 162-30-84

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯҲОНА ВИЧИШ-ТИКИШ
Ўқув маркази
"МОҲИР ҚўЛЛАР"

- Ўнг замонавий усул асосида осон ва тез бичиш, ҳамда ўзловсиз тикиш - 4 ойлик;
- Пардалар, чойшаблар - турли хил жиҳозланган, бурмали пардаларни бичиш ва тикиш - 3 ойлик;
- Машинада гўл тикиш - 3 ойлик;
- Аёлларнинг замонавий костюм, пальто ва плащларини бичиш ва тикиш - 2 ойлик.

Битирганларга диплом берилади. Қабул хар куни (ижтимадан ташқари) соат 10 дан 12.00 гача.

МАНЗИЛ: Нушкин кўчаси, 7-уй, 3 бизнес масқабни, 4-қават, 524-хона.
Мўлжал: Метронинг "Амир Темури" бекати, Банк.
Телефонлари: 76-71-95, 162-49-85 (кечқурун)

"ДИЛОРОМ" ўқув маркази тақлиф этади

2 ойлик:

1. Компьютер билимлари.
2. Замонавий бухгалтерия ҳисоби.
3. Зардўзлик - буржорча.
4. Тикиш-бичиш, моделлаштириш.
5. Аёллар ва эркаклар устки кийимларини тикиш-бичиш, моделлаштириш.

3 ойлик:

1. Компьютерда бухгалтерия ҳисоби.
2. Инглиз тили (бошловчилар ва давом эттирувчилар учун).

Тел: 144-03-25, 23-84-15

ҲИЗМАТЛАР:
1. Компьютер принтерларини таъмирлаш; 2. Программалар ўрнатиш, тузиш, замонавийлаштириш.

Манзил: Абай кўчаси, 4 "А" -уй, 1-қават, 114-хона.
Мўлжал "Алишер Навоий" метро бекати.

"БЕГОЙИМ - СЕРВИС"
КИЗЛАРЖОН! СИЗЛАРНИ ХУНАРЛИ БЎЛИШГА ТАҚЛИФ ЭТАМИЗ

1. Массаж.
2. Банк иши; Компьютерда ишлаш таълими (Windows 95, MS Office 97, Электрон почта). Дастурлаш тиллари; Профессинал фотографиялар.
3. Замонавий урфдаги пардалар тикиш.
4. Косметология.
5. Сартарошлик.
6. Ҳамширалик.
7. Тикиш-бичиш, моделлаштириш.
8. Келин-куёв шаки билан, эжатарқаларда торт, салатлар тайёрлаш.
9. Инглиз тили (бошловчилар ва давом эттирувчилар учун).

Тел: 41-16-63

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри Ўрда бекати, Анҳор бўйи кўчаси, 6-уй. Ўқини тугатганларга диплом берилади.

Қишлоғимиздаги қабристоннинг четидан бир йўл ўтарди. Бу йўлдан кимдир дўконга, кимдир шаҳарга борса, биз болалар мактабга қатнардик. Бу жойдан ўтаётганимизда ҳатто, синфимиздаги энг шўх, тўполончи болалар ҳам қандайдир ювош тортиб қолишарди. Қабристон сердарахт бўлиб, кўҳна чинорлардан

яна қитмирлик билан бояғи йигит.
- Нима бўпти? Балки бориб бирон иш ҳам қилиб келарман у ерда. Масалан, тобутхонанинг олдидаги чинорга белбоғимни боғлаб, чирок ҳам ёқиб келарман, - дебди Ирисмат полвон пинагини ҳам бузмаздан.
- Э, қўйинг-э!.. - дебди кексалардан

вуқ шамоли еру-қўкни кўпориб ташла-гудек бўлиб увилларкан. Орага совуқ сукунат чўмибди. Ҳамма ваҳимага тушгандек жим ўтиришаркан. Мулла Али бобо норози бўлганлигини билдиргандек ўрнидан турибди-да, чиқиб кетибди.
Бахшлаганлар эса қолишибди. Орадан бир соат ўтибди, икки соат ўтибди, ле-

вон қабр пойида ўлиб ётганмиш... Йўлда келаётиб полвоннинг юраги ёрилиб ўлдимикин? - деб тахмин қилишган экан. Уни аста замбилга олишмоқчи бўлишиб қараша яқтакнинг бир томони пичоқ билан қўшиб санчилган эмиш. Мулла Али бобо марҳумнинг ёнига бориб, маъноли бош чайқабди. Полвонни дафн этишгандан кейин анча ўтиб яна чойхонада шу мавзуда гап кетибди.

Мулла Али бобо аста гап бошлабди: "Болаларим! Мендан хафа бўлманглар, ўшанда сизларга айтгандим. Асло марҳумлар, улар ётган азиз тупроқ билан гаров уйнаманглар. Аллоҳнинг қаҳри келади. Полвоннинг ўлимига келса сизларга бир гапни айтаман. У ҳақиқатан мард, ориятли эди. Унинг бошига ҳам шу ориятлиги етди. Ўша кунни полвон чиндан ҳам қабр бошига борган. Уни чўчиган деб айтолмайман. Бу тоифа одамлар ботир бўлади ўзи. Лекин қоронғуда бир нарсани кўрмай, билмай қолган. У пичоқ билан яқтагининг барини ҳам қўшиб санчган. Кейин у ўрнидан турмоқчи бўлганида худди кимдир унинг этагидан тортгандек бўлган. Полвон худди шундай дея ўйлаб чўчиб ҳўшисиз йиқилган. Кузнинг совуқ тунисида ёлғиз қолиши эса ёрдамга муҳтож ҳам-қишлоғимизнинг дунёдан бемаҳал кўз юмишига сабаб бўлган. Бор ҳақиқат шу. Бундан кейин эса ўйлаб иш тутинглар, энди.

Йиллар ўтиб ўша Ирисмат полвон пичоқ санчган жойдан дўлана дарахти ўсиб чиқибди. У шу қадар гуркираб ўсибдики, сал ўтмай тарвақайлаган шохлари йўлнинг устигача эгилиб тушибди. У ҳозир ҳам бор, анча қариб қолган. Лекин ҳар йили шмигил мевалар туғади. Бирок, ҳалиям унинг меваларига ҳеч ким қўл теккизмайди.

Мен эса полвонлар ҳақида гап кетганида шу воқеани ва Ирисмат полвонни эслайвераман.

Басира САЙИДАЛИЕВА

ХУДДИ АФСОНАГА ЎХШАЙДИ, ЛЕКИН...

тортиб анвойи гулларгача барқ уриб ётарди. Кузда ҳаммаёқ олтин барглр билан қопланиб, бу масканни янада мунгли кўрсатарди.

Айниқса йўлнинг яқинидаги бир дўлана ҳар йили гўж-гўж мева тугарди. Унинг шохлари дўланаларнинг оғирлигидан баъзан синиб йўлга ҳам тушарди. Эрталаб йўлдан биринчи ўтган йўловчилар эса уни оҳиста кўтариб четга олиб кўярди. Нимагадир ҳеч ким уни олиб ейишга журъат этолмасди.

- Бу мевалардан еб бўлмайди, болаларим, - дерди кекса гўрков Тошхўжа бува. - Унга марҳумларнинг баданидан чиққан ёғлар сингиб кетади. Уларни қушлар егани маъқул, савоб бўлади.

Лекин ўша дўлана остидаги Мирзо бобо қабри ҳақида яна бир афсонага ўхшаган ривоят ҳам эшитгандик.

Кеч куз кунларининг бири экан. Қишлоқнинг ўртасидаги чойхонада кузги юмушлардан бўшаган эркаклар, ёшланглар гурунқ қилишиб ўтиришаркан. Шунда даврадагилар нимадандир бахслашиб қолишибди. Довроаклик, мардлик ҳақида гап кетаётган экан-да. Саргузаштлари билан ҳаммани Ўзига қаратиб ўтирган Ирисмат полвонга қараб йигитлардан бири:

- Ирисмат ака, сиз кўпчиликнинг ичида юриб ўргангансиз. Кураш тушасиз, тўйларда ҳам томоша кўрсатасиз. Сизни ҳеч ёлғиз учратмаганмиз. Сиз ёлғизликдан жуда кўрксангиз керак-а? - дебди уни ўсал қилмоқчидек.

- Укам, ёлғизлик Аллоҳгагина хосдир. Умримда кўрқув нималигини билмаганман. Мен чиндан ҳам одамларни яхши кўраман. Халқнинг орасида бўлганга нима етсин, - дебди.

- Мана ҳозир тун. Сиз қабристонга бориб кела олармидингиз, - деб сўрабди

бири.

- Ростдан ҳам шундай қила олармикансиз? - бахсга ўт ёқибди яна бири.

- Эракча сўзим. Нима десанглар шуни қилиб келаман. Ҳали сўзимдан қайтган эмасман, - дебди Ирисмат полвон дангалига.

Даврадагилар бу бахсининг охири нима билан туғашини билиш учун қил этмай ўтиришаркан. Яна ҳалиги йигит гап бошлабди.

- Бўлмасан, бориб кеча вафот этган Мирза бобонинг қабрига пичоқ санчиб кела оласизми? Биз эртага бориб ўзимиз олиб келамиз, - дебди.

Шу пайтгача уларнинг сўзига қулоқ солиб жим ўтирган Мулла Али бобо гапга аралашибди:

- Болаларим, қўйинглар, бундай қилманглар. Мирза бобо салкам бир аср яшаган табаррук инсон эди. Унинг тупроғига пичоқ санчганларнинг нимаси? Арвоҳларни безовта қилманглар, бу яхшиликка олиб келмайди. Ундан кўра марҳумларнинг руҳига тиловат қилинган, шу яхши, - дебди.

Лекин, сўзидан қайтмайдиган мард, ориятли Ирисмат полвон ўрнидан даст кўзгаллибди. Белбоғига илинган қиндаги пичоқни суғурибди-да: "Мана шу пичоғимни бориб Мирза бобонинг қабрига санчиб келаман", - дебди. Ўтирганлар бир лаҳза жим бўлиб қолишибди. Полвон чиқиб кетибди. Ташқарида кеч кузнинг со-

Турмуш сабоқлари

кин Ирисмат полвондан дарак бўлмабди. Тун ярмидан ўтгандан кейин "Полвон уйига бориб уйқуни уриб ётганди", - деб уй-уйларига тарқалишибди. Тонда эса...

Полвоннинг ўғли отасини излаб чойхонага келибди.

Чойхоначи эса ҳайрон бўлибди. Бола кеча отасининг уйга бормаганлигини айтиб жовдираб тураверибди.

Шу пайт қабристон томондан Тошхўжа гўрков тез-тез юриб келибди-да.

- Тезда полвоннинг уйига хабар берайлик, у Мирза бобонинг қабри устида ўлиб ётибди, - дебди.

Бола дод солганча уйига югурибди. Одамлар, полвоннинг ака-укалари ййгилишибди. Мулла Али бобо бошчилигида қабристонга боришибди. Чиндан ҳам пол-

У ОТАСИНИ КУТАЯПТИ...

Азиз газетхон, ишончим комилки, сўвратдаги болакайга кўзингиз тушаркан, "Вой, бу ширинтойни...", - деган гапни кўнглингиздан кечирасиз. Севиб турибман, сиз айни дамда бу ширин болакайнинг кимлиги билан ҳам қизиқаяпсиз...

Аввалига редакцияга кўнгирок қилишди...

- Опа, сизларга хат йўллагандик, газетга қачон босиб чиқарасизлар?

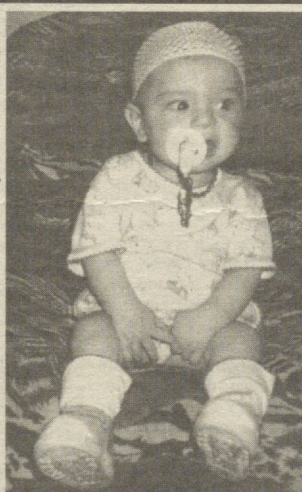
- Хат нима ҳақдайди?
- Оилавий - турмуш, яъни синглимнинг ҳаёти ҳақида...

- Мазмунини қисқача сўзлаб беринг-чи...

- Синглимни 1998 йили яхши кўрган йигитига тўй қилиб узатгандик. Лекин... Қайнонаси билан сира чиқисолмади...

- Эри билан муносабати қандай эди?

- Биз асли Сайрам (Қозоғистон) тарафданмиз. Кувё Тошкентда ишларди. Тўйдан сўнг кўп ўтмай у Тошкентга қайтди. Синглим эса қайнонаси билан қолганди. Қайнонаси анча инжиқ экан. Синглим эса оиламиздаги энг кичик фарзанд бўлгани учун ҳаммамиз уни ярдик, феълий-автори ҳам шунга яраша ноziрок эди. Шу сабабданми, қайнона-келин ўртасида одатда бўладиган ўзаро маржорлар иккиқат бўлиб қолган

синглимга ёмон таъсир қилди. Касал бўлиб қолди. Шундан сўнг эри ўзи билан Тошкентга олиб келди. Шу ерда яшай бошлашди. Бир неча бор касалхонада ётиб чиқди. Сўнг фарзанди туғилди...

- Уғил туғилганидан отаси хурсанд бўлгандир?

- Қайдам, лекин машамалар шундан кейин авжига чиқди, аслида. Хомилдорлик даври оғир кечганиданми (синглим анемия ҳам бўлган) ёки туғруқ асорати-

ми, боланинг оёғи маймоқ туғилди. Шифокорлар яхшилаб даволаса тузалиб кетади, дейишганди. Лекин синглимнинг қайнонаси ҳар келганида қилдан қийик ахтариб, жанжаллашиб, ўғлига: "Боланг ногирон, тузалмайди, умринг касал болага қараш билан ўтади", - деган гапни қайта-қайта уқтираверади. Кунларнинг бирида кувёимиз онасига эргашиб кетди.

- Ажралишдими?

- Йўқ, ажралишмади-ю лекин бола мана, яқинда бир ёшга тўлади - отаси ҳали бирон марта келиб кўрмади. Ёш бола билан қолган хотини аҳволидан хабар олгани йўқ.

- Синглингиз ҳам эри орқасидан кетмадими?

- Йўқ, болани даволаш керак эди. Ахир у томондан кўра Тошкентда болани даволаш имкони кенгрок-ку. Синглим иккаламиз кун ора Ағрар университетини ақинида жойлашган болалар ортопедия шифохонасига қатнадик. Ҳар hafta боланинг оёғига янги гипс қўйишарди. Шифохона бош врач Шўҳрат ака шахсан ўзлари ёрдам берарди. Ҳозир Исломожон анча соғайиб қолди. Яхшиям орамизда Шўҳрат акадай олижаноб одамлар бор. У кишидан бир умр миннатдоримиз.

- Сиз яхши, меҳрибон опа экан-

сиз - синглингизни, жиянингизни шунчалар ардоқлаб, парвариш қилиб келибсиз.

Раҳмат сизга. Лекин, бола тузалиб кетган бўлса, энди синглининг эрининг қишлоғига жўнатиб юборинг. "Меҳр кўзда" деган гап бор. Ўғлини кўриб отасининг зора меҳри товланса-ю, уларнинг оилавий ҳаёти изга тушиб кетса, - дейман мен.

- Яқинда синглим ўз уйимизга борганида одамлардан қайнонасининг "Ўғлимни энди бошқасига уйлантираман", - деган гапни эшитибди. Хафа бўлиб келди.

- Эри ҳали уйланмабди. Турмушлари қайта изга тушиб кетиши учун ҳалиям вақт бор экан. Балки ўзингиз бош-қош бўлиб синглингизни олиб бориб кўярсиз.

- Опа, бу воқеани газетга чиқарасизларми, ўзи?

- Ҳа, албатта чиқарамиз.

- Редакцияга синглим билан бирров борсак майлими?

- Албатта келинглр...

Кўп ўтмай опа-синглим редакцияга кириб келишди. Сўхбатимиз яна юқоридагидек тартибда давом этди. Ёш ҳувоннинг юз-кўзидаги ифодадан - сўзларидан аңгладимки, кўз очиб кўргани эридан ҳали тамоман кўнгли қолмаган. Қолаверса, ўғлини отасиз қолдирмоқчи эмас. Унга ўз билганимча маслаҳат бердим: Ҳаёт машаққатларини бардош билан енгиш кераклиги ҳақида, қайнона ҳам она эканлиги, она

Қўнғироқ ва таширларингиздан бири

эса фарзандлирга ёмонликни раво кўрмаслиги, унинг таънаю-дашномларини бир фарзанд сифатида яхши кўнгилда қабул қилиш кераклиги, ўзаро кечиримли бўлиш ҳам бахтли турмушнинг асосларидан бири эканлиги ҳақида...

Сўхбатимиз охириларкан, опасингли фикрларимга қўшилгандек бўлишди, бундан сўнг ҳам хабарлашиб туришлари ҳақида айтишди.

Ёш жувон менинг қўлимга кетиб турганингиз сўвратни бериб:

- Илтмос, мақолани ёзиб чиқарсангиз, Исломожоннинг шу сўвратини ҳам чоп эттиринг. Мақолага "У отасини кутмоқда" деб сарлавха қўйинг, - деб кетди.

Кўриб турганингиздек, мен аёлнинг айтганларини бажо қилдим. Лекин, ҳар томонлама ўйлаб, мулоҳаза қилиб Исломожоннинг онаси ва холиснинг, шунингдек отасининг ҳам исмлиларини мақолада маълум қилмадим. Инсон тақдирини қийиндан қийинрок масала экан, аслида. Лекин сўвратга кўзи тушаркан, Исломожоннинг отаси ширинтойни-фарзанди қошига ошиқиб-соғиниб келишини жуда-жуда истардим.

САИДА

ЎЛМАС ҚЎШИҚЛАР ЯРАТИШ ОРЗУСИДАМАН...

сида билишлари ҳам кишини ўйлантиради. Ахир, қўлга тор ушлаб, саҳнага чиқиб қўшиқ айтган билан ҳаммам ям санъаткор бўлиб қолмайди. Санъаткорни юксалтирувчи фазилатлардан бирикамтарликдир.

- Раъно опа, таъкидлаб ўтганингиздек санъаткор ҳаммиса изланишда бўлмоғи лозим. Изланиш дегани машаққатли меҳнатдир. Сизнинг шу ҳолатларни бошдан кечиришингиз оилангизга таъсир қилмайдими?

- Биласизми, аёл киши ким бўлишидан ва қандай лавозимда ишлашидан қатъий назор, у энг аввало оила бекаси. Мен доимо шу хис ичра яшаганим боисидан, оиламга, касбимга баравар қараганим, қолаверса, яқинларимнинг кўмаги зиммамдаги масъулятни энгив ўтишимга ёрдам берди, деб ўйлайман.

- Ҳар соҳада бўлганидек, санъатда ҳам машҳурлар ҳақида "миш-миш"лар юради. Сиз бунга қандай қарайсиз?

- Бундай касаллик ҳар бир соҳага тааллуқли бўлса керак. Баъзан ўзим ҳам мана шундай миш-мишларни тарқатиб юрвчи кимсаларга дуч келганман. Иш бор жойда камчилик бўлиши табиий. Ақсарият талантлар ҳақидаги орқаворотдан гапирилган бўлмағур иғволар менинг юрагимни ачиштиради. Ҳар бир киши энг аввало ўзига танқидий кўз билан қараса, ғийбат қилмай, ўзгалар билан дўстона тарзда ўзаро фикр алмашса, менимча, кўлгина ечилмай ётган чигалликлар бартараф этилган бўларди.

- Фарзандларингизнинг санъат йўлидан боришига қандай қарайсиз?

- Санъат-машаққатли жараён. Ҳеч бир она ўз зурриёдига қийинчиликини раво кўрмайди. Ўғлим Суҳробжон спорт иқтибози. Қизим Нилуфар Иктисодиёт коллежининг ҳуқуқшунослик факультетида тахсил олади. У ёшигидан санъатга меҳр қўйди. Каршилик қилишимга қарамай у ҳам қўшиқчилик санъати билан жиддий шуғулланмоқчи. Нимаям дердим, фарзандимни устоз санъаткорлар руҳи қўлласин...

- Кўпчилик кишилар санъаткорлар ҳаётига қизиқиб қарашади. Сиз ўзингизни ҳаётда қандай инсон деб ўйлайсиз?

- Мен кўп вақтимни оилам-фарзандларим даврасида ўтказишга интиламан. Бўш вақтимда болаларимга ширин таомлар, пиширликлар тайёрлашни хуш кўраман. Орасталикни ёқтираман. Китоб ўқиш, гул ўстиришни яхши кўраман. Шунингдек, халқимиз тарихида қолувчи ўлмас қўшиқ яратиш ҳаёлида юрибман. Орзуим ушалишни учун тинмай изланаман. Қўлимдан келганча яхшилик қилишни бурчим деб биламан.

- Келгуси режалангиз хусусида ҳам гапириб берсангиз.

- Мумтоз қўшиқларни севиб қўйлайман. Яқин кунларда "Соҳибим" деб номланган муслиқий альбомим чиқиши кутилмоқда. Келажакда олдимга қўйган макссадларимдан бири - нафақат классик, балки халқимизга хуш ёқувчи эстрада жанрида янги қўшиқлар яратиш ва жаҳонга танитиш.

Суҳбатдош: **Ф. ТОХИРОВА**

УНИ УМИД БИЛАН КУТАЙМИ?

Боши ўтган сонда

Содиқ бу ҳақда ҳеч қачон оғиз очмасликка сўз берди. Мен бу воқеадан бир неча ҳафта ўзимга кела олмай юрдим. Ҳаттоки овқатланмай кўйдим. Чунки виждоним қийналарди. Ота-онам пешона терлари билан мени улғайтиришди, уларнинг юзларини ерга қаратдим деган ўй қийнар эди. Томоғимдан бир қултум сув ҳам ўтмас эди. Оиламиздагилар Содиқ билан учрашиб юришимдан хабардор эдилар ва жуда қаттиқ қаршилик кўрсатдилар. Менинг тушкун ҳолатимни кўриб, оймилар: "Сенга ўзи нима бўлаяпти, қизим", - дедилар. Мен бор ҳақиқатни айтишга журъат қила олмадим. Айтганимда нақд қиёмат қойим бўлар эди. Қариндошимизнинг қизи Ўғилой ҳам шу олийгоҳда ўқир, менинг энг яқин сирдошим эди. Ўз опамдек бўлиб қолган. Унинг уйи қишлоқда бўлганлиги туфайли бизни уйимизда туриб ўқирди. Шундай қилиб бизни олийгоҳимиз талабалари пахта теримидан қайтиб келишди. Ўқиш ҳам бошланди. Ойлар ўтди. Лекин мени ўқишга бўлган иштиёқим сўна бошлади. Дарсларга кирмай кўйдим. Бу хурмача қилиқларим ота-онамга етиб келди. Улар аввало туриб ўқимизда тура олмас эдим. Кейин мени дадамга урадиган бўлдилар. Мен эса ҳаммасига чидар эдим. Ота-онам Содиқ билан ажралмаслигимизга кўзлар етдимени мени ўқитмай қўйишди. Менинг кўчага чиқишимни, телефонда гаплашишимни маън қилиб қўйишди. Ҳаттоки гуруҳимиздаги қизлар аҳволимдан хабар олишга келишганда оймилар: "Орангизда Содиқнинг элчилари бор", - деб уларни ҳайдаб юбордилар. Биз барибир Содиқ билан телефон орқали пинхона гаплашиб юрдик. Ўғилой менга Содиқ олийгоҳга бориб мени аҳволимни сўрашини, мени жуда соғинганини айтди. Ўғилой бизга учрашишимизга шароит яратиб берарди. Чунки оймилар Ўғилойга ишонар, кўнага чиқсам қўшиб юборардилар. Ҳаммаси яна жанжал, тўполон билан туғади. Дадамлар Содиқ билан яна учрашиб юрганимизни билиб қолдилар. Бу сафар мени роса урдилар. Менинг қўлларим, юзларим кўкариб кетган эди. Содиқ менинг бу аҳволимни кўриб: "Бўлди, сени бу уйдан олиб кетаман", - деди ва эртаси ойсини бизникига совчи қилиб юборишини айтди. Ҳа, Содиқнинг ойсини ҳам келди. Аввалига оймилар анча гаплашиб ўтирдилар. Ойим дадамларга Содиқнинг уйдан совчи, яъни ойсини келганлигини айтганида дадамлар асабийлашиб: "Ундай оилга қизим йўқ, тенгимиз эмас, иккинчи марта келадиган бўлса оёқларини уриб синдираман", - дедилар. Оймилар ҳам оқизмай-тоғизмай дадамларнинг айтган гапларини айтиб совчларини ҳайдаб юбордилар. Эртаси Содиқ менинг ота-онамдан хафа бўлганлигини, лекин барибир севгисини учун охиригача курашишини айтди. Биз ота-онамни розилигини анча кутдик. Лекин бефойда эди. Бир кун Содиқ менга: "Агар мени севсанг, мен билан бўлишни истасанг қочиб кетамиз", - деди. Мен рози бўлдим. Биз Содиқ билан қочиб кетдик ва опасиникига бордик. У ерда бир кун тунадик. Эртаси ойм ва опам, Содиқнинг ойсини келишди. Содиқнинг опасини мени бу ерда йўқлигимни айтди. Аслида мен бекиниб турган эдим. Шунда менинг ойм Содиқни кўриб қизимни топиб бер деб

туриб олибди. Содиқ эса: "Энди мен қизингизни бермайман. Етар шунча азоблаганларин", - дебди. Шу пайт оймим эшик олдидаги менинг оёқ кийимимга кўзларини тушибди ва уни олиб Содиқга дўқ-пўписа қилиб уйимизга қайтиб кетибди. Содиқнинг ойсини мени ўзларининг уйларига олиб борди. Совуқ, эгним юпқароқ бўлганлиги учун Содиқнинг ойсини менга жемпер, битта катта рўмол ва кичкина рўмол бердилар. Оёғимда эса Содиқнинг опасининг пойабзалини беришди.

Ф. муҳаббат

Содиқнинг отаси оймилар келиб қолишидан кўриб Содиқ иккаламинини унинг ўртоғининг уйига юборишди. Кеч ҳам тушди. Бир пайт Содиқнинг ойсини, опасини келишди. Менинг уйдагиларим дадамларнинг ўртоқлари Шоқир акани юборганликларини, мени топиб бермасалар Содиқнинг отасини қаматишларини айтибди. Яна айтиб ўтишим керакки, Шоқир ака Содиқнинг отаси билан қариндош. Лекин улар анча йиллардан бери уришганликлари учун гаплашмайдилар. Содиқнинг жаҳли қичиб мени ҳеч кимга бермаслигини ойсини билан опасини айтди. Шоқир ака эса ташқарида кутиб турган эди. Шунда Содиқнинг опасини уни алдаб бошқа хонага олиб кирди-да устидан қулфлаб қўйди.

Менга бор гапни тушунтириб, барибир мени келин қилишларини айтди. Мен шундай қилиб Шоқир ака билан ўзимнинг уйимга келдим. Менинг ота-онам уршмадилар, урмадилар ҳам. Фақатгина ойм Содиқнинг ойсини берган кийимларини устимдан ечиб олиб ёқиб юбордилар. Эртаси кун мени оймим гекнеколог врачга олиб борди. Менинг сирим фош бўлди. Уйга келиб ойм дадамларга врачнинг айтганларини айтиллар. Шунда ҳам дадамлар Содиқга мени бермаслигини айтибдилар. "Ўлимдан бошқа ҳамма нарсанинг иложи бор. Медицина йўли билан қизимни онасидан тугилгандай қилиб пок қилиб қўйиш мумкин", - дедилар. Мен эса: "Ойи, хўп, майли, мен дадам айтган йигитга тегдим дейлик, мени бир умр виждоним қийналади. Кўнглим йиғлайди, мени ўзим бир умр қийналиб яшайман, қолаверса эртаси кечми сирим фош бўлади. Мен бир йигитнинг бахтига зомин бўламан-ку", - деб йиғлаб тушунтирдим.

Давоми бор

Оила ва жамият

Мақолада келтирилган фактлар, воқеалар, маълумотлар учун муаллиф жавобгар ҳисобланади.

Муаллиф фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. Фойдаланилмаган қўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА

Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20

Бош муҳаррир ўринбосари: 133-04-35

Котибият, хатлар: 34-25-46

Табриклар, эълонлар: 133-04-50

«Шарк» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босма хонаси. Манзил: Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Босишга топшириш вақти: 20-35

Босишга топширилди: 20-00

Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:

Тошкент - 700000

Амир Темури кўчаси,

1-тор кўча, 2-уй.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи»

Акционерлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ

Якка обуначилар учун 176

Ташкилотлар учун 177

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида № 33 рақам билан рўйхатга олинган.

Буюртма Г - 2026

Формати А-3, ҳажми 2 босма тобқ.

Баҳоси эркин нарҳда.

Расмом — Н. ХОЛМУРАДОВ.

Нашр учун масъул муҳаррир — Ҳ. ТҲҲИЧЕВ.

Навбатчи — М. СОДИҚОВ.